

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 119, ЧИСЛО 42, П'ЯТНИЦЯ, 19 ЖОВТНЯ 2012 РОКУ

1893

Vol. 119, No. 42, FRIDAY, OCTOBER 19, 2012

\$1.00

Законопроект про мову знав радикальних змін

КИЇВ. – 11 жовтня робоча група, завданням якої було удосконалити текст закону „Про засади державної мовної політики“, прийнятого Верховною Радою 3 липня і підписаного Президентом Віктором Януковичем 8 серпня, затвердила законопроект про внесення змін до згаданого закону, а також проект концепції державної програми з всебічного розвитку й функціонування української мови.

Запропонований робочою групою законопроект практично повністю змінює суть чинного мовного закону. Згідно з документом, за українською мовою зберігається статус державної. Її використання є обов'язковим у судово- і діловодстві, у діяльності органів державної влади, збройних сил, у сфері науки й освіти, рекламі. Встановлюється 75-відсоткова квота мовлення українською мовою для загальнонаціональних теле- і радіоканалів.

Програми й фільми, виготовлені іншими мовами, мають бути дубльовані, озвучені або забезпечені субтитрами державною мовою.

До регіональних мов нова редакція закону відносить білоруську, болгарську, вірменську, гагаузьку, ідиш, караїмську, кримськотатарську, кримчакську, молдавську, німецьку, новогорещьку, польську, ромську, російську, румунську, словацьку й угорську мови.

Вказується, що їм може бути надана державна підтримка, але лише в тому випадку, якщо на конкретній території проживає не менше 30 відс. носіїв такої мови.

Член робочої групи, директор Інституту

(Закінчення на стор. 12)

В Україні відзначено 70-річчя утворення УПА

Учасники "Маршу слави УПА" на вулицях Львова 14 жовтня. (Фото: УНІАН)

В неділю, 14 жовтня, у Києві, Львові, Івано-Франківську, Рівному та інших містах України відбулися „Марші слави“, присвячені 70-річчю заснування Української Повстанської Армії.

Згідно з повідомленням прес-служби Всеукраїнського громадського об'єднання „Свобода“, у столиці в „Марші слави“ взяло участь понад 30 тис. осіб. Вони пройшли колоною від пам'ятника Тарасові Шевченкові до Михайлівської площі, де увечорі відбувся урочистий концерт.

Учасники маршу рухалися вулицею Володимирською під звуки барабанів та з гаслами „Бандера – наш герой! Покрова – наше Свято!“, „ОУН – УПА – державне визнання!“, „Героям УПА – Слава! Українцям – сильну державу!“ та іншими.

Співробітники Державної автомобільної інспекції перекрили рух транспорту на шляху проходження ходи.

(Закінчення на стор. 5)

Українська Греко-Католицька Церква – на новому етапі розвитку

ВІННІПЕГ, Канада. – Від 9 до 16 вересня відбувся Синод єпископів Української Греко-Католицької Церкви, у якому взяли участь 38 єпископів з України, США, Канади, Австралії, країн Центральної та Західної Європи і Латинської Америки.

Нагодою для проведення цього Синоду саме у Канаді стали свят-

кування 100-річчя прибуття до цієї країни першого українського Єпископа Микити Будки. Синодальні отці, беручи участь у святкуванні та спілкуючись із вірними в різних парафіях Вінніпезької Митрополії, з радістю ствердили, що, незважаючи на час та обставини, українські греко-католики в Канаді зуміли зберегти свою церковну

та національну ідентичність. Ключову роль у цьому відіграла УГКЦ, а також різні українські організації та наукові інституції. Водночас було зауважено, що на даний час необхідно застосовувати нові пастирські підходи, щоб підтримувати та розвивати церковно-культурну свідомість вірних, особливо молоді.

Під час відкриття Синоду Патріарх УГКЦ Святослав (Шевчук) у своїй проповіді відзначив, що з прибуттям першого єпископа до Канади можна говорити про започаткування в цій країні єрархії УГКЦ з власною структурою та східнохристиянською ідентичністю. Він закликав усіх присутніх усвідомити собі єдність УГКЦ – єдність членів „великої Божої сім'ї, яка пам'ятає про вас, любить вас, бажає підтримати вас і просить про вашу підтримку“.

У відкритті Священного Синоду єпископів взяли участь Архієпископ Вінніпезької архидієцезії Римо-Католицької Церкви Джеймс Вайсгербер та Архієпископ і Митрополит Української Православної Церкви Канади в єдності з Константинопольським патріархатом Владика Юрій (Каліщук). Обидва гості виступили з теплими привітальними словами.

Члени Синоду єпископів Української Греко-Католицької Церкви.

(Закінчення на стор. 5)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Церква не для політики

КИЇВ. – Митрополит Української Православної Церкви (УПЦ) Володимир (Сабодан) 15 жовтня видав розпорядження, в якому нагадав про неприпустимість політичної агітації в храмах Церкви. „Напередодні виборів до Верховної Ради та у зв'язку зі зверненнями з боку віруючих та засобів масової інформації нагадую вікарним єпископам, намісникам та настоятелям монастирів, настоятелям храмів та всім клірикам Київської митрополії УПЦ про неможливість проведення політичної агітації та роздання політичної агітаційної літератури в храмах та монастирях УПЦ“, – говоритьсь в документі. Він відзначає, що політична агітація релігійними організаціями суперечить законам України. „Також закликаємо віруючих УПЦ – кандидатів в депутати і виборців, утриматися від політичної агітації в храмах та монастирях. Нехай про добрих людей свідчать добрі справи і християнський спосіб життя“, – заявив Митрополит. Він підкреслив, що порушення даного розпорядження нестиме за собою церковно-канонічну відповідальність. Як відомо, священники УПЦ неодноразово „попадались“ на агітаційній діяльності за кандидатів в депутати. („День“)

■ „Собор“ відкликав кандидатів

КИЇВ. – Партія „Собор“ відкликнула кандидатів у депутати Верховної Ради, висунутих партією в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі. Відповідне рішення було прийнято на 19-му з'їзді партії в Києві, повідомила 13 жовтня агенція „Українські новини“. „Центральний провід партії вирішив рекомендувати з'їздові зняти з виборчої гонки список „Собору“ у зв'язку з тим, що партія не долає 5-відс. бар'єр для проходження до Верховної Ради“, – сказав провідник партії, депутат Ради від фракції „Наша Україна-Народна самооборона“ Павло Жебрівський. При цьому партія закликала інші політичні сили, які вважають себе опозиційними і не долають бар'єр для проходження в Раду, також зняти своїх кандидатів. (Бі-Бі-Сі)

■ У Криму Меджліс і опозиція домовилися

СИМФЕРОПІЛЬ. – Об'єднана опозиція вирішила суперечку з висуненням кандидатів на двох мажоритарних округах з Меджлісом кримськотатарського народу, з яким вона підписала договір про співпрацю на виборах. Мова йде про округи ч. 2 (частина Симферополя та Симферопольського району) та ч. 10 (Бахчисарайський, частина Симферопольського району), де ці сили паралельно висували своїх кандидатів. В Меджлісі сторони домовилися, що на окрузі ч. 2 Меджліс знімає свого кандидата Наримана Джеліяла на користь кандидата від опозиції Абибе Сидорової. А в окрузі ч. 10 кандидата від опозиції, голову кримського осередку Народного руху Леоніда Пілунського зняли на користь заступника голови Меджлісу Ахтема Чійгоза. „Ця домовленість – результат складних перемовин й взаємних компромісів“, – сказали в Меджлісі. (Бі-Бі-Сі)

■ „Регіонали“ тиснуть на місцеву владу

КИЇВ. – В опозиції звинувачують Партію Регіонів у використанні адмінресурсу за допомогою місцевих, районних та обласних керівників. Про це на погоджувальній раді 15 жовтня заявив депутат Руслан Князевич. За його словами, місцева влада отримала завдання забезпечити певну кількість голосів на користь Партії Регіонів у кожній області. „Кожен голова адміністрації області або району отримав план, скільки потрібно дати голосів на користь провладної сили“, – сказав Р. Князевич. Він також наголосив на безпрецедентному тиску, який чиниться на опозиційних членів дільничних комісій, „особливо на тих, хто працює в бюджетній сфері“. Крім того, Р. Князевич звинуватив владу у примушуванні мажоритарних опозиційних кандидатів до зняття з перегонів. („Українська правда“)

У Дрогобичі перепоховали вояків УПА

Марта Осадца

ДРОГОБИЧ, Львівська область. – 7 жовтня на міському цвинтарі відбулося урочисте перепоховання дев'ятох вояків Української Повстанської Армії (УПА), останки яких знайдені біля Старого Села.

Церемонія перепоховання розпочалася Богослужінням у сільській церкві Пресвятої Богородиці. Згодом велелюдна похоронна процесія з почесною вартою ветеранів УПА, в супроводі священників та молоді фізкультурно-просвітницького товариства „Сокіл“, вирушила до Алеї слави на міському кладовищі.

На цвинтарі Єпископ Самбірсько-Дрогобицький Ярослав Приріз, з участю священників Української Греко-Католицької Церкви, відслужив Панахиду. У перепохованні взяв участь голова обласної ради Олег Панькевич, який на громадському вічу подякував усім, хто виконав свій християнський обов'язок перед дев'ятьма загиблими повстанцями.

24 липня пошуковці комунального підприємства обласної ради „Доля“, за інформацією громадян Дрогобиччини, виявили невідоме поховання 1944-1945 років біля Старого Села, у яру, зарослому чагарниками. За результатами експер-

Урочисте перепоховання вояків Української Повстанської Армії. (Фото: Марта Осадца)

тизи було з'ясовано, що поховані були воїнами УПА і загинули в бою з підрозділами НКВД. За словами директора „Долі“ Святослава Шеремети, такої кількості останків вояків УПА в одному похованні на Львівщині ще не знаходили.

14 жовтня в Зубрівському лісопарку, що на Сихові, відбулося відзначення 70-річчя УПА. Учасники театралізованого військово-історичного дійства відтворили бій підрозділів УПА проти військ НКВД. Організували дійство Товариство пошуку жертв війни „Пам'ять“ та члени військово-історичних клубів з усієї України.

Не дали грошей на 500-річчя Чигирини

Олександр Вівчарик

ЧИГИРИН, Черкаська область. – Верховна Рада України постановою від 7 грудня 2011 року передбачила відзначення в нинішньому році 500-річчя заснування Чигирини. Кабінет міністрів мав розробити плян заходів, у якому передбачено завершення будівництва історико-архітектурного комплексу „Резиденція Богдана Хмельницького“ і впорядкування міста.

Ювілей плянували відзначити 14 жовтня, на свято Покрови Пресвятої Богородиці. Але в Чигирині змін на краще не сталося. Не завершено будівництво історико-архітектурного комплексу „Резиденція Богдана Хмельницького“, який поволі руйнується, так і не прийнявши відвідувачів. Будівництво комплексу розпочали ще 2004 року. Він увійшов до державної програми „Золота підкова Черкащини“. Але

з 2009 року роботи тут припинилися. Не допомогло, як бачимо, і заплановане святкування 500-річчя Чигирини.

Міський голова Чигирини Сергій Тимченко сказав: „Хоч є постанова Верховної Ради, але ми її не згадуємо про 500-річчя міста. Звичайно, децю ремонтуємо, підчищаємо, але за власні гроші“.

Тарас Глазунов з Чигирини додав: „В такому усталеному місті немає нормального закладу харчування, резиденція Богдана Хмельницького занепадає“. Заступник генерального директора Національного історико-культурного заповідника „Чигирин“ Віктор Лазоренко теж занепокоєний: „Резиденція Богдана Хмельницького у поганому стані. На доведення її до ладу немає грошей. Свято плянували в надії, що гроші на це дадуть“.

Постанова Верховної Ради виявилася всього лише паперовою грамотою.

Закінчився конкурс „Жодного голосу владі!“

Іван Кішка

КИЇВ. – 10 жовтня оголошено результати всеукраїнського конкурсу „Жодного голосу владі!“ на найкращу агітаційну продукцію проти діючої влади. Переможницею народного голосування, що відбувалося в мережі „Facebook“, стала Ганна Сінькова з зображенням козака, який жене геть Віктора Януковича. За свою роботу дівчина отримала головний приз – планшет „Samsung Galaxy Tab II“. Про це повідомили ініціатори конкурсу, представники Громадської ініціативи „Оновлення країни“ та громадської організації „Молодіжний Націоналістичний Конгрес“.

Нагородження переможниці відбулося 11 жовтня. На участь у конкурсі було подано понад 40 робіт, 10 з яких, які найбільше відповідали умовам конкурсу, були подані на розсуд користувачів „Facebook“.

Іван Кішка – суддя конкурсу.

Читайте „Свободу“ на веб-сторінці: www.svoboda-news.com

АКТУАЛЬНА ТЕМА

Як жнуть ті, що не сіяли

З дозволу редакції „Української Думки“, органу Союзу Українців у Великій Британії, передруковуємо з цього видання розстежені газетою дії злочинних угруповань в Одеській області України, котрі систематично грабували в селян вироблену ними сільськогосподарську продукцію.

22 червня 15 молодиків у формі чорного кольору, озброєних металевою арматурою, гранатами „Ф-1“ та пістолетами, з великими вантажівками „КамАЗ“ і комбайнами, без жодних правових підстав, зайшли на поля Ряснопільської сільської ради Березівського району Одеської області, які належать сільськогосподарському Товариству „Ворлд Агро Трейд“ (далі – „ВАТ“) і почали збирати врожай озимої пшениці, вирощений сільськогосподарським підприємством „ВАТ“. Цими протиправними діями керував Анатолій Чупира, виконуючий обов'язки директора Товариства „Біоленд-Одеса“. У відповідь на прохання працівників „ВАТ“ зупинити комбайни та техніку до приїзду міліції, бандити розмахували арматурою, нецензурно ляпали і погрожували фізичною розправою...

З комбайнів було завантажено зерном вантажівку „КамАЗ“, і вона поїхала з поля. Тільки за один день було вивезено пшениці з близько 50 гектарів. Прибувши на місце події, міліція не вжила жодних заходів для припинення злочину. Лише після того, як на поле вийшли власники земельних ділянок сіл Зеленопілля і Основа, на чий землях було посіяно пшеницю, й стали перед комбайнами, зловмисників було зупинено.

Наступного дня молодики в чорних одягах спробували продовжити збирання не ними вирощеного врожаю, проте жителі сіл стали їм на перешкоді. Дійшло до бійки.

На запитання „Української Думки“ щодо існуючої ситуації та дій місцевих правоохоронних органів, директор „ВАТ“ Іванна Філоненко сказала: „Місцеві жителі нас всіляко підтримують, оскільки до 2011 року їхні земельні ділянки протягом чотирьох років не оброблялися, орендної плати за паї вони не отримували, і лише зараз у них появилася надія на стабільність та справедливості, яку хоче знищити Товариство „Біоленд-Одеса“... 22 червня наш представник Олександр Кирич з юристом Ігорем Трофимчуком та агрономом Володимиром Філоненком приїхали в районну прокуратуру, але там відмовилися взяти від них письмову заяву...

Підприємство „ВАТ“, до якого приєдналися сотні селян, власників земельних ділянок, звернулося з листом до Президента Віктора Януковича з проханням зупинити злочин, який чинить „Біоленд-Одеса“ проти селян...“.

Не допомагає нічого – рейдерська атака продовжується...

„Біоленд-Одеса“ очолює Юлія Вигівська, воно зареєстроване в Шевченківському районі Києва у 2008 році. Головною його діяльністю мало бути вирощування зернових і технічних культур, як записано в документі реєстрації, але це „товариство“ більше відоме в Україні своїми шахрайськими та рейдерськими діями. 30 тис. селян сьогодні потерпають від його свавілля, зокрема від заборгованої орендної плати, несплачених податків, фінансових махінацій, підкупів суддів, захоплення вирощених іншими людьми врожаїв...

А що ж правоохоронні органи? Легше було б дозвонитися до Білого Дому у Вашингтоні, ніж до прокуратури Березівського району. Перші дві спроби закінчилися повним ігноруванням – тобто, після першого ж речення трубку вішали; на третій раз замість телефону включили факс; безуспішна четверта спроба закінчилась повним відключенням телефонічного зв'язку. Нарешті, аж на п'яту спробу відгукнулася завідувача канцелярією прокуратури, але на жодне запитання щодо заяви постраждалих від рейдерської атаки і чому її протягом трьох днів не приймали, не відповіла. Наступний наш дзвінок був до прокурора Березівського району Олександра Васютинського, але відповіді на запитання, коли буде силою закону зупинено рейдерство на земельних ділянках сіл Зеленопілля і Основа, прокурор теж дати не зміг.

І це лише один з численних прикладів рейдерства в різних областях України. Союз Українців у Великій Британії вважає ці дії вандалізмом, нехтуванням законами, і подав відповідну оцінку організації „Міжнародна амнесія“...

Редакція „Української Думки“

Міжнародний благодійний фонд „Україна-3000“ нагородив сумівський журнал

Андрій Бігун

КИЇВ. – Дитячий журнал Спілки Української Молоді (СУМ) „Крилаті“ став переможцем Першого всеукраїнського конкурсу на найкращий український дитячий журнал розважально-навчального характеру. Конкурс, який оголосив Міжнародний благодійний фонд „Україна-3000“, тривав протягом серпня.

Вручаючи редакції журналу „Крилаті“ нагороду, голова Наглядової ради Фонду Катерина Ющенко відзначила: „Ви випускаєте надзвичайно якісне видання. Гортаючи його сторінки, ми зрозуміли, яка величезна робота стоїть за ними“.

Журнал „Крилаті“ є найбільшим видавничим проектом СУМ у світі. Початки його сягають 1949 року, коли в Канаді розпочалося видання журналу для молоді „На варті“. У 1952 році це видання об'єдналось з журналом „Крила“, що виходив до 1954 року.

Новим поштовхом до розвитку журналу став VII Світовий конгрес СУМ у 1962 році, який доручив тодішній Центральній управі СУМ розпочати видання окремого періодичного журналу для юнацтва.

Головними редакторами часопису були Леонід Полтава, Богдан Гошовський, Данило Чайковський, Петро Кізко, Володимир Леник, Омелян Коваль, Ігор

Мірчук, Павлина Андрієнко-Данчук та Ольга Король.

З кінця 1990-их років часопис видається в Україні. Його головним редактором стала Світлана Вербова. З кінця 2007 року журнал „Крилаті“ став всеукраїнським виданням для дітей, а редакцію очолила Людмила Юрченко. З 2011 року головним редактором є Таня Винник, автор поетичних збірок „Золотоноша“, „Гетсиманська молитва“, „Самоспалення дерева“, лавреатом численних міжнародних та українських конкурсів.

Андрій Бігун – видавничий референт СУМ.

Катерина Ющенко (зліва) вручає нагороду Тані Винник.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

„Батьківщина“ зняла 26 кандидатів

КИЇВ. — На закритому з'їзді об'єднана опозиція „Батьківщина“ ухвалила рішення про зняття 26 кандидатів у народні депутати по мажоритарних округах на користь партії „УДАР“. „З'їзд прийняв відповідальне рішення“, – сказав 15 жовтня керівник центрального виборчого штабу об'єднаної опозиції Олександр Турчинов. При цьому він не уточнив, про які саме округи йде мова, але підкреслив, що незабаром цей список буде оприлюднений. („День“)

Карпати – під охороною

КИЇВ. — Парламент ратифікував Протокол про стале управління лісами до рамкової Конвенції про охорону та сталий розвиток Карпат. За це рішення 16 жовтня проголосували 268 народних депутатів. „Прийняття цього закону сприятиме практичним крокам щодо реалізації завдань Карпатської конвенції у напрямі сталого управління лісами, сприятиме прискоренню процесу інтеграції України в Європейське співтовариство, залученню України до виконання міжнародних природоохоронних проєктів у регіоні, збільшенню інвестицій на реалізацію екологічних програм у стале управління лісами Карпат“, – йдеться в пояснювальній записці до законопроекту. За словами заступника голови Верховної Ради Миколи Томенка, ця конвенція дасть можливість „місцевій раді не заробляти на Карпатах, а дбати про їх збереження“. („Укрінформ“)

Новообрана ВР збереться 17 грудня

КИЇВ. — „Не пізніше, ніж 15 грудня, Верховна Рада повинна розпочати свою роботу. Але 15 грудня – субота, тому почнемо роботу 17“, – заявив голова регламентного комітету Володимир Макеєнко. Він зазначив, що в парламенті зареєстровано проєкт закону про внесення змін до регламенту, яким пропонується ввести таке поняття, як статус незалежного депутата, а також надати право законодавчої ініціативи депутатській групі. За словами В. Макеєнко, мінімальна чисельність депутатської групи становитиме 14 осіб, депутатської фракції – така ж. Регіонал зазначив, що в новому парламенті буде створена робоча група з обрання керівництва Верховної Ради і розподілу парламентських комітетів. У цю групу за квотним принципом увійдуть по одному депутату від кожних восьми депутатів, обраних за партійними списками, і по одному депутату, обраному від кожної області в мажоритарних округах. („Кореспондент“)

У Києві побільшало мільйонерів

КИЇВ. – За даними Державної податкової служби, опублікованими 16 жовтня у Києві, станом на 1 жовтня кількість громадян, які мають дохід понад 1 мільйон грн, склала 1,014 осіб. У своїх деклараціях про майновий стан і доходи вони задекларували 5.081 млрд. грн. доходу та сплатили понад 234 млн. грн. податку на доходи фізичних осіб. У порівнянні з минулим роком кількість офіційних столичних мільйонерів зросла на 287 осіб. Згідно з поданими деклараціями, доходи зазначеної категорії громадян зросли на 600 млн. грн. Всього з початку року кияни подали 64,413 декларацій з загальною сумою 10.4 млрд. грн. задекларованого доходу. У бюджет сплачено 352 млн. грн. податків. Найактивніше у країні платять податки чужоземці, в той час як вітчизнянне підприємство – чемпіон з ухилення від фіскального навантаження. („Кореспондент“)

Відкрито музей визвольної боротьби

ЛьВІВ. – Музей визвольної боротьби відкрито у Львові до 70-річчя УПА. Про це 13 жовтня повідомили засоби масової інформації. „Музей визвольної боротьби урочисто відкрито у Львові напередодні 70-ї річниці Української Повстанської Армії. Ця ідея виникла ще 20 років тому – під час півстолітнього ювілею УПА. А здійснити її вдалось лише тепер“, – розповів голова Громадської ради музею, проф. Іван Головацький. В експозиції – зброя, особисті речі вояків УПА та січовиків „Карпатської України“, жетони дивізії „Галичина“, знайдені під час розкопок, які проводить по місцях боїв комунальне підприємство „Доля“. Про боротьбу повстанців розповідають численні фотографії та занотовані дослідниками розповіді ветеранів. („Укрінформ“)

АМЕРИКА І СВІТ

■ У других дебатах Б. Обама обходить М. Ромні

ГЕМПСТЕД, Нью-Йорк. – За оцінками американських засобів масової інформації, Президент Барак Обама набагато краще впорався з другими теледебатами, які відбулися 16 жовтня в університеті Гофстра на Лонг Айленд у штаті Нью-Йорк. Під час перших дебатів Б. Обама, на переконання оглядачів, поступився Мітові Ромні. Дебати кандидатів є дуже важливими для здобування популярності у дев'яти штатах, які, ймовірно, і вирішать долю президентської посади. Свої запитання нинішньому Президентові і кандидатів в президенти США від республіканців М. Ромні ставили виборці, які ще не визначилися з тим, кого підтримувати. Б. Обамі радили бути більш агресивним і активним під час дискусії, наголошуючи, що М. Ромні перебуває у кращій позиції, оскільки постійно вживає фразу „подивіться на чотири роки президентства Б. Обами“. Американські коментатори оцінили дебати як „справжнє протистояння“, під час яких теперішній Президент США намагався не поступитись напором М. Ромні. Значну частину дискусії присвятили створенню робочих місць, зокрема в енергетичній сфері. „Політика М. Ромні в енергетичній галузі знову призведе нас до економічної кризи. Я хочу, щоб наша політика в енергетичній галузі була стабільною“, – наголосив Президент США. Його опонент у відповідь зазначив, що економіка США зростає повільніше, ніж минулого року, а отже, попри всі зусилля, економічна політика Б. Обами не працює. Експерт університету Джона Гопкінса Ендрю Фопіано сказав, що дебати вже вплинули на окремі електоральні групи. „Через те, що це справжня демократія і відкриті вибори, дебати у прямому етері справді справляють серйозне враження на американців. До того ж, в останні тижні оцінювання Б. Обами і М. Ромні майже однакове, а отже, ці дебати, а також останні дебати, матимуть значну вагу для остаточного вибору. Вже відомо, що жінки, які становлять електоральну групу Б. Обами, від „безперечно підтримую“ зараз відзначають, що просто „підтримують Б. Обаму“. Коментатор Сі-Ен-Ен Рой Нелсон назвав проведені дебати агресивними. „Б. Обама мусів переконати всіх, що має конкретний план на наступні чотири роки, що дуже складно. Але мені не сподобалися ці дебати. Вони були аж надто агресивними. Б. Обама виглядав розлюченим, М. Ромні допустив одну тактичну помилку – він постійно агресивно перепитував Б. Обаму. Кожний юрист знає: не слід запитувати, якщо ви наперед не знаєте відповідь“, – наголосив Р. Нелсон. Останні дебати між Б. Обамою і М. Ромні відбудуться 22 жовтня на Флориді і стосуватимуться зовнішньої політики. Президентські вибори у США призначені на 6 листопада. (Bi-Bi-Ci)

■ Школярку М. Юсафзай лікуватимуть в Англії

ІСЛЯМАБАД, Пакистан. — 15 жовтня командування армії Пакистану повідомило, що 14-річну школярку Малалу Юсафзай, яку поранили в голову бойовики-таліби минулого тижня, відвезли на лікування до Великобританії. До цього часу школярку лікували у військових шпиталях у пакистанських містах Пешавар та Равалпінді. На пакистанську правозахисницю здійснено напад 9 жовтня, коли вона поверталася з однокласницями зі школи в місті Мінгора, що на північному заході долини Сват. Активістка відома тим, що вона відстоювала право дівчат на освіту. Двоє озброєних чоловіків зупинили мікроавтобус, який перевозив близько 10 школярок. Один з них зайшов у фургон і запитав, кого з дівчат звуть Малала Юсафзай, і відтак почав стріляти, поцілвши її в голову і шию. Таліби взяли на себе всю відповідальність за напад на М. Юсафзай, назвавши його поємстою за її погляди. Вони заявили, що їх місія не завершилася і, що вони надалі полова-тимуть на неї. Лікарі, які опікувалися дівчинкою у лікарні в Равалпінді, задоволені її теперішнім станом і назвали його оптимальним. На їх погляд, М. Юсафзай знадобиться відновлення або заміна пошкоджених кісток черепа, а також неврологічне лікування. М. Юсафзай залишила Пакистан на борту повітряної швидкої допомоги, наданої Об'єднаними Арабськими Еміратами, в супроводі команди медиків. Британський міністер закордонних справ Вільям Гейг сказав, що її лікуватимуть спеціалісти у державній лікарні. („Голос Америки“)

Українську книгу представлять у Франкфурті

КИЇВ. — Українська книга буде представлена на 64-ому Франкфуртському міжнародному книжковому ярмарку, який відбудеться цього місяця у Франкфурті-на-Майні в Німеччині.

Про це 8 жовтня повідомила прес-служба Державного комітету телебачення і радіомовлення України. „У складі української делегації – представники видавництва „Фоліо“, „Картографія“, „Либідь“, „Освіта України“, „Соло“, „Особистості“.

Досягнення вітчизняних видавців міжнародній спільноті презентуватимуть також Генеральний директор Українського науково-дослідного інституту спеціальних видів друку Віталій Воробйов, президент Української асоціації видавців та книгорозповсюджувачів Олександр Афонін, президент „Форуму видавців“

Олександра Коваль, працівники ДП „Національний центр ділового та культурного співробітництва „Український дім“, – йдеться у повідомленні. Загалом українська книжка буде представлена у Франкфурті єдиною національною експозицією на площі 12 квадратних метрів. Вона складатиметься з книжкових новинок вітчизняних видавництв, а також книг, випущених останніми роками за бюджетною програмою „Українська книга“.

Впродовж п'яти днів на українському прилавку відбудуться презентації нових книг українських видавництв. У ході праці Франкфуртського міжнародного книжкового ярмарку українська делегація візьме участь у семінарах, „круглих столах“ та ділових зустрічах з закордонними колегами. („Українформ“)

В Одесі відкрито пам'ятник С. Джобсові

Станіслав Змієвський

ОДЕСА. – На урочисте відкриття пам'ятника Стівові Джобсові, який створив потужну технологічну компанію „Apple“ і перевернув усі уявлення людства про комп'ютери, 5 жовтня, у річницю його смерті, зібралось багато шанувальників новатора. Вони тримали в руках портрети свого кумира і з нетерпінням чекали миті зустрічі з ним.

Присутні побачили двометрову металеву руку. Здавалось, що то С. Джобс і вітає всіх розкритою долонею з зображенням яблука – символу його „Apple“. До пам'ятника з написом „Спасибі, Стів“ присутні на знак пошани покладали квіти.

Задумав і створив цей пам'ятник Кирило Максименко – випускник радіовідділення колишнього Вимірювального технікуму. Задумана ним рука увібрала в себе десятки тисяч зварених між собою деталей велосипедів, мотоциклів і автомобілів, які збирала мало не вся Одеса. Увечері скульптура підсвічується, довкола неї буде постійно працювати зона безкоштовного „Wi-Fi“.

Ініціаторами встановлення монумента були студенти й ректорат Одеської державної академії технічного регулювання і якості.

Кирило Максименко біля пам'ятника Стівові Джобсові. (Фото: Сергій Горичвіт)

Український Стемфорд готується до 75-ліття

СТЕМФОРД, Конектикат. – Український Музей та Бібліотека у Стемфорді готуються відзначити своє 75-ліття святковим бенкетом в неділю, 28 жовтня, о 4-ій год. по полудні у готелі „Шератон“.

Почесним гостем та головним доповідачем під час цієї урочистості буде нововисвячений Єпископ Борис Гудзяк, який водночас продовжує виконувати обов'язки ректора Українського Католицького Університету у Львові.

Владика Борис народився в Сиракюзах, Нью-Йорк, отримав ступінь доктора історії у Гарвардському університеті, недавно призначений Апостольським екзархом для українців-католиків у Франції, країнах Бенелюксу та у Швейцарії.

Гостей розважатиме тріо талановитих українських музикантів, студентів музичної школи „Джуліярд“ та інших музичних консерваторій Нью-Йорку.

Широка музейна колекція включає народні, релігійні та художні твори, а бібліотека нараховує понад 70 тис. каталогованих онлайн-томів для дослідницької діяльності та для запозичення між бібліотеками і вважається однією з найкращих та найбільших інституцій такого роду у Північній Америці.

Музей знаходиться за адресою: 161 Glenbrook Road у віллі „Ле Шато“, яка була побудована в кінці XIX ст. у стилі Другої французької імперії та була частиною маєтку Квінтардів. Для будинку характерні машукані зовнішні та внутрішні архітектурні особливості.

Будинок, в якому міститься Бібліотека, за адресою 39 Clovelly Road, в минулому був також власністю Квінтардів. Це приміщення колишньої Малої семінарії св. Василя. Музей

та Бібліотека знаходяться на території Стемфордської Єпархії та на території кампусу Семінарії св. Василя.

Український Музей та Бібліотека у Стемфорді були засновані Єпископом Константином Богачевським, главою Української Католицької Церкви у Сполучених Штатах Америки, з метою допомогти українцям Америки зберегти їхню культурну спадщину. Офіційне відкриття відбулося в 1937 році. Протягом багатьох років Музей та Бібліотека отримували вагомий підтримку від Стемфордської Єпархії.

В лютому 2000 року Музей та Бібліотека були зареєстровані як неприбуткова культурна установа у штаті Конектикат, завданням якої є ознайомлювати громадськість з історичним, літературним, художнім аспектами українського життя і культури. Керує музеєм Рада Директорів. Куратором Музею є Любов Волинська, директором Бібліотеки – о. Іван Терлецький.

На урочистий бенкет з нагоди 75-ліття Українського Музею та Бібліотеки у Стемфорді прибудуть гості з різних куточків північно-східної частини Сполучених Штатів. Вартість квитка – 100 дол. від особи, і ця сума буде перерахована для розвитку Музею та Бібліотеки.

Щоб замовити квитки чи скласти пожертву з нагоди 75-літнього ювілею, читачі можуть надсилати чеки для „Ukrainian Museum and Library of Stamford“, 161 Glenbrook Road, Stamford, CT 06902. Докладнішу інформацію про колекції Музею та Бібліотеки чи про майбутній бенкет можна отримати на веб-сторінці www.ukrainianmuseumlibrary.org, е-поштою: ukrmulrec@optonline.com чи зателефонувавши на число (203) 323-8866.

Діти йдуть до української школи

Знову з настанням осені понад 2,500 дітей і молоді прийшли до 40 українських шкіл, які діють в Нью-Йорку і Нью-Джерзі, Каліфорнії і Коннектикуті, Ілінойі і Мишигені, Мінесоті і Огайо, Пенсильванії і Вашингтоні, навіть в Орегоні. Діяльність шкіл координує Шкільна рада при Українському Конгресовому Комітеті Америки — центральний орган шкіл українознавства в США. Вона була створена в 1953 році під час шкільної конференції, на якій делегати з 22 шкіл вирішили створити центральний орган, який мав би давати директиви та вказівки для приватної української шкільної системи. Метою українських шкіл стало збереження американськими українцями української мови та української культури. Першим головою Шкільної ради був Едвард Жарський, тепер її очолює д-р Євген Федоренко.

Більшість шкіл має програми від садочка до 11-ої класи, а деякі школи мають повні програми аж до 12-ої класи. Діти вивчають українську мову та літературу, історію, географію та культуру. Шкільна рада організовує для вчителів симпозиуми, конференції і семінари, видає підручники та інші навчальні матеріали, зокрема для вивчення української мови і літератури, історії українського народу і його державності, географії України, твори української класики, посібники з педагогіки та психології. Багато її публікацій служать базовими навчальними засобами в Україні. Вона тісно співпрацює з Товариством „Просвіта“, університетами та іншими навчальними закладами.

Школи українознавства у США існують на гроші батьків, благодійних організацій, товариств й об'єднань. Життя у школах українознавства цікаве і насичене. Кожного року в усіх школах святкують Різдво, День Матері, річницю відновлення Незалежності України. Головною подією в школах українознавства стає випуск учнів, свято останнього дзвінка.

Українське шкільництво у США продовжує традиції „Рідної школи“ — українського освітньо-виховного товариства, заснованого 1881 року у Львові з метою вирішення проблем навчання українського населення та надання моральної і матеріальної допомоги учням. У 1926 році товариство прибрало назву „Рідна школа“ і діяло до 1939 року. У Львові від 1927 року виходив часопис „Рідна школа“, а у Джерзі-Сіті місячник з такою назвою видавали з 1918 року. Його видання відновили у США в 1964 році, а в Україні — у 1992 році.

Українське шкільництво завжди було і залишається провідною темою публікацій „Свободи“.

Особливого розвитку українське шкільництво у США зазнало після Другого світової війни, коли українська громада значно зросла завдяки „третьої хвилі“ еміграції. Повсюдно стали виникати місцеві відділення Товариства „Просвіта“, а з ними й українські школи. Сотні випускників цих шкіл опісля здобули вищу освіту і суттєво поповнили інтелектуальний світ Америки.

Нова стадія розвитку українських шкіл пов'язана з розпадом СРСР і „четвертою хвилею“ еміграції. Якщо для попередньої „хвилі“ навчання дітей в українських школах було певною мірою даниною туги за втраченою батьківщиною, то нові емігранти просто продовжили звичне життя, перерване виїздом у новий світ. До шкіл прийшли численні педагоги з фаховою освітою, які теж якісно підвищили рівень навчання.

Тепер перед українським шкільництвом у США знову постали завдання шкіл минулого — збереження традицій і доробку української школи, якій в Україні загрожує занепад під впливом переслідування української мови і культури. Новаго значення у цьому набувають також дитячі музичні, танцювальні, мистецькі школи. „Рідна школа“ у США виразно служить прикладом для України, тому покликанням закордонної української громади стала діяльна допомога школі, а головне — навчання своїх дітей і внуків у школах українознавства.

ІСТОРИЯ

Сумний ювілей Тодося Осьмачки

Володимир Поліщук

7 вересня минуло 50 років з часу, коли помер Тодось Осьмачка — один із найталановитіших і найсвоєрідніших українських письменників ХХ ст. Водночас — трагічна постать, самотня, гнана жорстокими вітрами епохи, але та, що нерозривно була пов'язана з Україною, з рідною Черкащиною та ще ріднішою Куцівкою, невеликим селом на Смілянщині. Вже будучи по війні на еміграції, рятуючись від репресій, Т. Осьмачка писав:

*В Баварії я став, мов гострий колос,
Або мов з хмари спущена стріла,
З бажанням-тугою почути голос
З далекого черкаського села...*

Т. Осьмачка повернувся в Україну, в рідне своє село на початку 1990-их років. Повернувся творами, доброю пам'яттю земляків, меморіальною дошкою на Будинкові культури й пам'ятним знаком на місці батьківської хати, посталим із руїни чудової архітектури собором, оспіваним у творах письменника. Повернувся в наукових дослідженнях учених і романи „Поет із пекла“ Михайла Слабошпицького, відзначеному Шевченківською премією, у перевиданих творах поезії, прози, перекладів, у подвижництві заснованого в Смілі благодійного Фонду Тодося Осьмачки. Можна сказати, що на Черкащині зроблено немало для пошанування й увічнення пам'яті одного з найзначніших краян, популяризації його спадщини.

От і відзначення жалібною ювілею митця, яке відбулося в Куцівці 7 вересня, вилось у щирий вияв поваги й шани до знаного земляка.

В урочистостях взяли участь письменники Черкащини на чолі з головою обласної спілки Валентиною Коваленко, до речі, уродженкою сусіднього з Куцівкою села Самгородка, секретар правління Національної спілки письменників України Сергій Пантюк з Києва, ректор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького, проф. Анатолій Кузьмінський, який 1995 року відкривав у Куцівці меморіальну дошку поетові, літературний театр університету на чолі з Заслуженою артисткою України Тамарою Власенко, засновники Фонду Тодося Осьмачки. Були гості-письменники з Обухова, науковці з Черкас, школярі і вчителі зі Смілі. Односельці Т. Осьмачки щиро вітали гостей.

Учасники події висловили міркування щодо подальшого і глибшого пошанування видатного письменника на Черкащині.

Своєрідною відгуком на вірш Євгена Маланюка „Пам'яті Осьмачки“, в якому є рядки —

Могила Тодося Осьмачки на цвинтарі в Савт-Бавнд-Бруку, Нью-Джерзі. (Фото: Левко Хмельковський)

*Ні, не ув'язнить глина чужини
Твою труну,
твій попіл вогнепальний,
Бо правнуки, що будуть знов сини,
Перенесуть у тишу спочивальні.
Посадять дуб.
І, щоб з землею злить,
Чебрець розстелять
килимом духмяним.
Внизу Дніпро котитиме блакить,
А в Києві шумітимуть каштани...*

— стала ідея черкаських письменників про перепоховання праху Т. Осьмачки в Куцівці. Нині поет покоїться у США. Цю ідею підтримав А. Кузьмінський, який зазначив, що у середині 1990-их років у Стеблеві був перепохований з США знаменитий хореограф Василь Авраменко. Допомогти цій благородній справі взявся й добре знайомий з українською діаспорою письменник-земляк Михайло Слабошпицький. Тож є реальна надія, що така непроста справа успішно здійсниться.

Іншою цікавою ідеєю стало заснування письменницької літературної премії ім. Т. Осьмачки, перше присудження якої відбудеться у травні 2013 року, до дня народження мистця. Фінансову частину премії забезпечуватиме фермерське господарство „Булатецькі брати“. Найближчим часом буде видруковано книгу поезій Т. Осьмачки, на яку обласна влада виділила 20 тис. грн. бюджетних коштів.

Отже, день пам'яті про Т. Осьмачку (а день видався справді світлим, сонячним) став і днем започаткування ряду цікавих гуманітарних проектів, які ще раз засвідчать провідництво Черкащини в духовному просторі України.

Володимир Поліщук — доктор філології, професор Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького.

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Рома Гадзевич
Редактори: Христина Ференцевич, Левко Хмельковський, Петро Часто

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800 E-mail: svoboda@svoboda-news.com
Fax (973) 644-9510 Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:
Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата: \$65.00 на рік, \$40.00 на півроку.
Для членів УНСоюзу — \$55.00 на рік, \$35.00 на півроку.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.
Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3041 E-mail: admin@svoboda-news.com
Оголошення	Володимир Гончарик	☎ (973) 292-9800 x 3040 Fax (973) 644-9510 E-mail: adukr@optonline.net
Передплата	Марійка Пенджола	☎ (973) 292-9800 x 3042 E-mail: subscription@svoboda-news.com

Останні новини з життя українських громад в Америці
а також унікальний історичний архів за 117 років
на вебсторінці газети
СВОБОДА
www.SVOBODA-NEWS.com
1893 1900 1910 1920 1930 1940 1950 1960 1970 1980 1990 2000 2011

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Мрії та дійсність

Від покоління до покоління наш патріотичний народ мріяв про незалежність України. Тисячі і мільйони українців загинули, щоб ця мрія втілилася в життя. Так що занепад СРСР стався не тільки з економічної слабкості системи, але також і з невпинного внутрішнього опору національно і соціально поневоленого населення. Саме з цього опору дійшло до знаменитого дня 24 серпня 1991 року – до проголошеного відновлення незалежної Української держави.

Незалежна державність за трьох перших президентів розвивалась по-різному, то більшими, то меншими кроками. Були й певні відступи, як, наприклад, під час президентства Леоніда Кучми. Але від моменту приходу до влади Президента Віктора Януковича молодда держава опинилася у безвиході. Партія Регіонів обрала головною метою своєї діяльності боротьбу з усім українським в Україні.

Така, з дозволу сказати, політика не могла не покликати до життя опозицію, і ми є свідками не тільки її правильних слів, але й практичного об'єднання зусиль. Крім Об'єднаної опозиції, інші здорові політичні сили – партія УДАР Віталія Кличка, Всеукраїнське об'єднання „Свобода“, партія „Україна – Вперед!“ Наталії Королевської. На жаль, проголо-

шені опозиційними середовищами програми не вирізняються ідеологічною чіткістю й ооднозначністю, тому вислід жовтневих виборів дуже тяжко передбачити. Шкодить справі, що через несправедливість чинної влади народ великою мірою збайдужів до політики і політиків, а якщо не повірити у свої сили в такий відповідальний момент, то й доброго результату від виборів годі чекати.

На велике щастя, про Україну можемо і повинні говорити не лише у зв'язку з режимом Віктора Януковича, але й з огляду на світле явище, яким є сучасна українська молодь. Вона народилася і виросла вже в незалежній Україні, в умовах свободи, тому природно буде її надійним охоронцем. Виборці, котрі підтримають ідеологічно невизначену „Батьківщину“ – це засадничо голоси тієї активної частини суспільства, яка протестує проти влади „регіоналів“ і не бачить іншої політичної сили, що могла б цю владу повалити. Та хтось же мусить проголосувати і за тих кандидатів, котрі ясно проголосують свою проукраїнську ідеологію – без таких людей і нова Верховна Рада не витягне Україну з сьогоднішнього болота.

Ярослав Жмуркевич,
Гантінгтон Валій, Пенсильванія

Треба боронити честь народу

У демократичному світі – вільна преса, то можна писати, що бажеш. Але читати треба розсудливо. В одній газеті, в липні, я побачив вістку „Україна вмирає“. Прочитав її два рази і збагнув, що дописувач, напевно, десь чув, що в Україні вища смертність від народжуваності, та ще додав, що до 2045 року мало хто залишиться в Україні. Але в тій же самій газеті через два тижні з'явилася вістка, що в Україні народжуваність дуже зросла і є надія на кращі часи. То кому тепер вірити?

У червні газета написала, що молоді жінки і дівчата з України працюють в готелях світу, надаючи сексуальні послуги. Тут вже мене кинуло в лють від образи! Українські молоді жінки і дівчата – це краса і надія народу. Кожна моло-

да пара буде свої пляни і радиться в родині, як поліпшити своє родинне життя. Я певний, що молоді жінки чи дівчата виїзять за кордон з боєм серця, бо не знають, що їх там чекає. Вони виїзять тільки з біди. Брудних висловів на адресу нашого жіноцтва не повинно бути в пресі.

Коли в червні на польській радіостанції коментатори Куба Воевудський і Міхал Фігурський погано висловилися про українських жінок, то українське жіноцтво Польщі рішуче запротестувало, і винні були змушені перепросити всіх жінок, а також заплатили грошову кару. Честь і слава жінкам за відвагу, за те, що не дозволили ображати свою націю.

Василь Пелешук,
Бріджпорт, Конектикат

Екзекутивний Комітет Українського Народного Союзу

повідомляє що

ОСІННІ ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ ОКРУГИ КОНЕКТИКАТ

відбудуться

в суботу, 10 листопада 2012 року о год. 2:00 по пол.
в приміщенні Українського Народного Дому
961 Wethersfield Ave., Hartford, CT 06114

У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішучим правом голосу члени управи Окружного комітету, конвенційні делегати та по два делегати наступних відділів:

12, 59, 67, 253, 254, 277, 387, 414

Гостей, членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.

У нарадах візьме участь:

Глорія Горбатий - Радна УНСоюзу

За управу Округи:

Мирон Колінський, голова
Богдан Добошак, секретар

Ігор Гайда, заступник голови
Глорія Горбатий, касир

Наукове Товариство ім Шевченка в Америці

запрошує на
презентацію книжки

д-ра Богдана Рубчака

**„Міти Метаморфоз,
або Пошуки доброго світу“**

(Львів. Піраміда, 2012. 484 с.)

Видано за підтримки Наукового Товариства
ім. Шевченка в Америці
з Фонду ім. Івана та Єлизавети Хлопецьких.

У книзі есеїв одного із найінтелектуальніших представників Нью-Йоркської групи – відомого поета і науковця Богдана Рубчака „Міти Метаморфоз або Пошуки доброго світу“ вперше в Україні представлено надзвичайно яскравий і вагомий його здобуток в царині літературознавства. Ця книга є захоплюючою інтелектуальною мандрівкою вченого у таємничий світ української поезії та українського духу.

У полі зацікавлень Богдана Рубчака-науковця – творчість Тараса Шевченка, молодомузівців, Євгена Маланюка, Наталі Лівницької-Холодної, Богдана Кравцева, Богдана Ігоря Антонича, Богдана Нижанківського, поетів Нью-Йоркської групи – Юрія Тарнавського, Патриції Килини та Віри Вовк, а також елітарного Олега Зуєвського і незламного шістдесятника Василя Стуса.

У суботу, 27 жовтня 2012 року
о год. 5-ій по пол.

В будинку НТШ
63 Fourth Ave (між 9-ою і 10-ою вулицями)
New York, NY 10003

УКРАЇНЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

запрошує шановне громадянство
на презентацію юкнижки видатного науковця:

д-р АСІ ГУМЕЦЬКОЇ
**“Вибрані праці літературознавчі
і не тільки”**

слово про автора:

д-р НАТАЛІЯ ІЩУК-ПАЗУНЯК

Мистецька частина:

Христина Карпевич, фортепіано і солоснів

Презентація відбудеться у неділю,
28 жовтня 2012 р. о 3-ій год. пополудні
в приміщенні УВАН

206 West 100th Street, New York, N.Y. 10025
Tel.: (212) 222-1866
e-mail: uvan@verizon.net ♦ webpage: www.uvan.us

Цінне видання – „Митрополит Андрей Шептицький та Пласт”

Оксана Закидальська

ТОРОНТО. – В рамках святкувань 100-ліття Пласту, які завершилися в серпні у Львові, відбулася презентація науково-популярного збірника „Митрополит Андрей Шептицький та Пласт“. В 291-сторінковому виданні вміщено документи і матеріали, які віддзеркалюють співпрацю Великого Митрополита з Пластом.

З історії добре відомо, що Митрополит Андрей опікувався різними ділянками суспільного життя – створював сиротинці, школи, лічниці, заснував Національний музей у Львові, підтримував мистецтво та мистців. Однак, особливо, справді батьківську увагу він присвячував молоді і молодіжним організаціям. Зокрема матеріально допомагав розбудовувати пластові структури. Велику частину своєї приватної посілості в Карпатах він подарував на пластові табори „Сокил“ і „Остодір“, надав для них деревину для будівельних матеріалів. Також за його особистий рахунок відбувалися різні поїздки пластунів, у тому числі православної молоді з Волині.

Збірник „Митрополит Андрей Шептицький та Пласт“ складається з трьох розділів. Перший з них

На обкладинці збірника: Митрополит Андрей з братом Клементієм (справа) і о. Титом Войнаровським (зліва) серед булави пластового табору новаків у Підлютому, 1929 рік.

подає конкретні факти щодо опіки Митрополита Андрея над молоддю і також включає три пастирські

послання на тему морально-патріотичного виховання.

У другому розділі представлено

30 документів про створення, мету і завдання Пласту. В документах читачі знайдуть важливі відомості про безпосередню участь Митрополита Андрея в різних пластових ініціативах і проектах.

У третьому розділі вміщено понад 200 фотографій, які відображають розвиток довоєнного Пласту й переконливо ілюструють постійну увагу Митрополита Андрея до життя пластунів.

Основна частина архівних документів і матеріалів, що увійшли до збірника, знаходяться у фондах Центрального державного історичного архіву України у Львові, директором якого є Діана Пельц. Під час святкувань 100-річчя Пласту у Львові 20 серпня було відкрито виставку „Митрополит Андрей Шептицький та Пласт“, на якій можна було ознайомитися з оригіналами документів, вміщених в збірнику.

Упорядкував це цінне видання історик д-р Михайло Перун, який є директором благодійної фундації „Андрей“. У процесі праці над збірником він співпрацював з керівниками Музею-архіву Пластового руху Ольгою Свідзинською та В'ячеславом Стебницьким.

Спонсором книги є Головна Пластова Булава.

Гей, пластуни! Гей, юнаки ...і ти, українська громадо!

Марта Богачевська-Хомяк

„Альманах 100-ліття Пласту: до 100-ліття українського скавтіну, 1911/1912 – 2011/2012“. (Редакційна колегія: Ярослава Парахоняк-Рубель – голова; Богданна Блаженко-Титла – секретар; Юрій Леськів – головний редактор). Видання Головної Пластової Булави, 2012 рік, Нью Йорк – Торонто – Львів.

Всі, що були колись пластунами, і ті обездолені, що не мали нагоди переборювати перешкоди юности в пластових іграх і забавах, і ті щасливці, що ще пластують по цілому світі – ця книжка для вас. І ще для тих, хто хоче доказу співпраці українців України з тими, хто живе і буде жити поза нею.

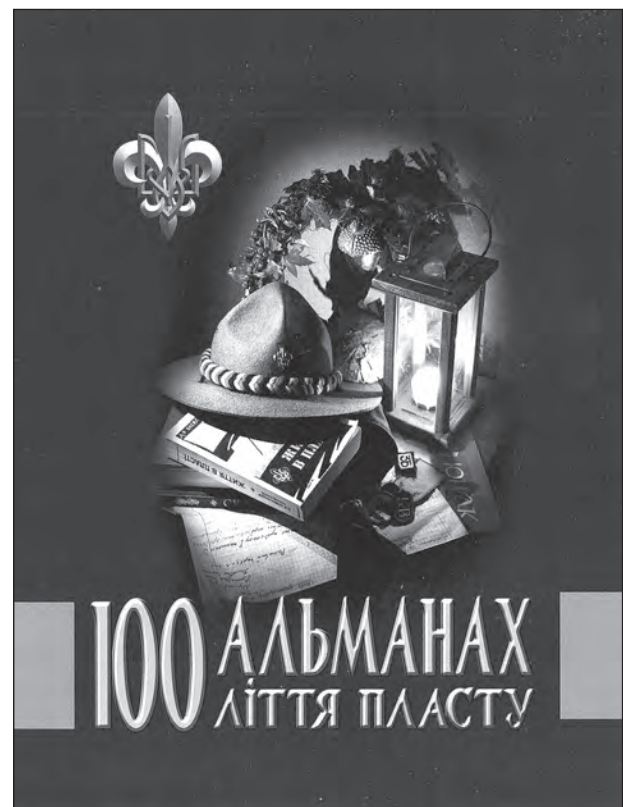
З геополітичної точки ця книжка – про столітнє існування однієї з молодіжних організацій, – висвітлює одну з наймаркантніших різниць між Україною і Росією. Нею є живучість автономних громадських організацій в першій, але не в другій названій тут країні. Тепер, коли багато гучної уваги звернено на політику і мову, різним спеціалістам добре було б глянути на ширшу громаду в Україні і поза нею. Тоб-

то, цей альманах про Пласт писаний не виключно для пластунів, а також для вас, шановні не-пластуни.

Ця книжка відтворить і усучаснить вам всю символіку, весь чар пластування; вона подасть вигідно зібрану інформацію про постання і розвиток Пласту; серед її щедрих і професійно розміщених фотографій напевно знайдете знайомих або когось, про кого розповідали дідусь чи бабуся. Ця книжка – анотований альбом і в той же час – збірка передруків і нових першоджерел про столітню історію молодіжного громадського руху, що, незалежно від того, як його називали в різні часи, ми знаємо як Пласт, організацію української молоді.

Редакційна колегія, – зокрема Ярослава Рубель, сама майже втілення сучасного Пласту, – завдала собі багато, багато труду, щоб представити разом і столітню історію Пласту, і загальний, з „пташиного лету“, перегляд новітнього зриву пластових організацій в цілому світі – ще один результат самостійності України. Юрій Леськів, головний редактор видання, разом є автором окремих статей. Особливо вичерпною є його опис взаємин Пласту з Міжнародним Скавтіном.

Якщо викреслимо далеку Азію і обидва полюси плянети, то тут прочитаєте про Пласт і пластунів у цілому світі. Дуже старанно опрацьовано період після Другої світової війни, тяжкий шлях становлення пластової структури організації, котра майже не мала жадної зовнішньої підтримки. Все – власними силами, хоч організацію щорічно покидало покоління, що виростало в її лавах. Мало з нас, що таборували, повертались, щоб організувати табори іншим. От і ця книжка про Пласт також для

нас – побачите, куди Пласт зайшов, що Пласт зробив і що сьогодні роблять пластуни.

888-сторінкова книга – на доброму папері, тому тяжка і вимагає столика, щоб читати, але читається напролюд легко. Джерельний матеріал, хоч перемішаний з передруками, старанно зазначений. Дуже вичерпно зібрані відомості про діючі старшопластунські і сеньйорські улади. Все гарно розташоване, фотографії чітко ідентифіковані. Шкода, що немає індексу, але спасибі за розшифровання абрєвіатур.

Тепер чекаємо включення матеріалів з Ювілейної Міжкрайової Пластової Зустрічі, що закінчилась в серпні у Львові. І тим разом – також в електронному вигляді.

Ціна книжки в твердій оправі – 60 дол., в м'якій – 50 дол. + пересилка. Замовляти за адресою: Plast, KPS-USA, 700 Cedar Road, Jenkintown, Pa 19046, а також: Mr. M.Babiuk, 737 Ulana Drive, Webster, N.Y. 14580-9164

Марта Богачевська-Хомяк – колишня старша пластунка поучниці, курінь „Чортоплохи“.

Інтенсивні Курси Англійської Мови

Всі рівні володіння мовою • Англійська мова для підприємництва
Вдосконалення вміння писати і читати • Підготування до іспиту TOEFL

Повний вибір курсів Apple iMac Photoshop та Office for Mac
“English through the Arts” - Центр Діяльності

Spanish-American Institute

служить міжнародним студентам на Times Square від 1955 р.

215 West 43 Street, Times Square, NY 10036

Тел.: 212-840-7111 • Факс: 212-719-5922

Info@sai2000.org • www.sai2000.org

SKYPE: StudentClub • www.FaceBook.com/StudentClub

This school is authorized under Federal Law to enroll non-immigrant alien students.
Registered by the Department of Education of the State of New York.

Україна – очима пластуна, учасника ЮМПЗ

Андрій Горняткевич

Історія виникнення Пласту сьогодні відома не лише кожному пластунові, але й кожній культурній людині, кожному свідомому членові нашої нації: восени 1911 року Петро Франко, Іван Чмола і д-р Олександр Тисовський заснували у Львові перші пластові гуртки, а весною 1912 року пластуни в Академічній гімназії перші прийняли пластову присягу. Ця дата послужила днем народження Пласту, і цього року пластуни по цілому світі відзначали її в різний гарний спосіб – збірками, зустрічами, святковими бенкетами й забавами. Завершилися ці святкування в серпні, коли пластуни з цілого світу зібралися в колись Пласту, у Львові, на Ювілейну міжкравову пластову зустріч (ЮМПЗ).

Святкування в Україні відбувалися двома етапами. Перший (від 11 до 17 серпня) складався з мандрівок, передусім юнацтва й новацтва, по Закарпатті, Карпатах, Прикарпатті й Поділлі, а для старшого пластуна й сеньйорату – по Правобережжю й Прикарпатті. У тій мандрівці взяли участь сеньйори й сеньйорки з Австралії, Великобританії, Канади й України.

Мандрівка почалася в Києві 11 серпня, автобус рушив спершу Лівобережжям, тоді повернувся на правий берег, щоб мандрівники поклонилися Кобзареві в Каневі й оглянули оновлений музей поета. По дорозі до Сміли вони оглянули Преображенську церкву в Мошнах, яку 1843 року збудував як католицький костел Джорджо Торічеллі, потім її перероблено на православний храм, але вежі його нагадують ісламські мінарети.

Наступного дня мандрівка продовжувалася по козацьких і гайдамацьких урочищах. Перша зупинка – Чигирин, де ми оглянули вже дещо відбудовану гетьманську резиденцію. Музей гарно обладнаний, але оригінальних предметів з давніх часів дуже обмаль. Поблизу реконструйовано церкву свв. апостолів Петра й Павла. За Президента Віктора Ющенка виділено гроші на цей проєкт, але за Президента Віктора Януковича гроші так „висохли“, що частина відбудованого вже руйнується. Видно, як мало держава доглядає свої історичні пам'ятки. Екскурсанти піднялися на гору, де була фортеця гетьмана Петра Дорошенка. З Чигирини руку подати до Суботова, де стоїть мала, але могутньо збудована церква св. пророка Іллі, в якій зберігається саркофаг з тлінними останками гетьмана Богдана Хмельницького.

Урочище Холодний Яр тісно пов'язане з Гайдамаччиною, бо тут у XVIII ст. збиралися гайдамаки, щоб помститися на панах, які гнобили український народ. Ходить легенда, що ігумен Мотринського монастиря Мелхіседек (Значко-Яворський) святив зброю гайдамаків, але екскурсантам історик вияснив, що ігумен виконав тільки водосвяття, а тоді самі гайдамаки тією свяченою водою окроплювали зброю. Ці події оспівав Тарас Шевченко у поемах „Гайдамаки“ і „Холодний Яр“. Монахів з Мотринського монастиря виселила Російська Православна Церква ще до революції, а тут поселила монашок з Московщини, щоб придушити український самостійницький рух.

Але Холодний Яр також довго був центром боротьби з окупантами під час і після визвольних змагань у ранньому ХХ ст., бо тут ще довго існувала Холоднорська Республіка. Цю боротьбу описав в історичній повісті її учасник Юрій Горліс-Горський, а нещодавно на ту тему з'явилася повість Василя Шкляра „Чорний ворон“. У хуторі Буда власники ресторану „Дикий хутір“ будують у козацькому стилі чудову церкву св. Петра Багатостраждального (Калнишевського) – останнього кошового отамана Запорозької Січі, а в ресторані виставлено багато експонатів з Холоднорської Республіки і муляжі козацької зброї. Під час Другої світової війни в тому селі нацистська зондеркоманда розстріляла 89 осіб, в їх числі й маленьку дитину, що народилася того дня: мовляв, селяни допомагали українським повстанцям.

Поблизу росте 1100-літній дуб.

Наступний день (13 серпня) був досить виснажливий. Першою зупинкою було село Шевченкове, де нас переконували екскурсоводи, що його первісна назва була Керилівка, а не Кирилівка, як стало звично. Біля музею реконструйовано хату Шевченків, а недалеко ми поклонилися могилі Катерини Шевченко, матері Кобзаря. Музей скромний, але з любов'ю обладнаний, і хоч там не виставляються ніякі оригінальні експонати, він таки робить сильне враження.

Умань славиться дендропарком „Софіївка“, яку в ХІХ ст. руками своїх кріпаків збудував польський магнат на радість і потіху своїй дружині Софії. Щоб оглянути цілий парк, треба ходити весь день, а ми оглянули лише частинку, але й те дало велике естетичне задоволення.

У Кам'янці-Подільському в давнину, хоч у різні часи, жили поруч різні народи – українці, поляки, вірмени, євреї й турки, і всі вони залишили сліди по собі. У старому місті – тій частині, яку обіймає річка Смотрич – збереглися або цілі, або частинами культові споруди різних народів. Можна бачити тільки фрагменти вірменського собору, а найцікавіший турецький слід – мінарет біля римо-католицького собору свв. Петра і Павла, завершений у 1756 році статуєю Богородиці. Колишній римо-католицький тринітаріанський костел Пресвятої Трійці тепер чинний як греко-католицька церква.

Поза півостровом старого міста стоїть давня фортеця, яку часом помилково називають турецькою, бо за досить короткий час, що турки володіли Кам'янцем-Подільським (1672-1699), османці нічого суттєвого до неї не додали. Замок уживали як оборонну фортецю до кінця XVIII ст., коли перетворили його на тюрму. Тричі тут ув'язнено народного месника Устима Кармалюка, й тричі йому вдавалося втекти з башти, яка сьогодні носить його ім'я.

Звідтіля пластуни переїхали до Хотина, де початки фортеці сягають часів короля Данила Галицького, а в XV-XVI ст. вона була резиденцією молдавських господарів. У вересні-жовтні 1621 року біля стін фортеці відбулася битва, що заперечила уявну непоборність Османської Порти, бо 35 тис. поляків під проводом польового литовського гетьмана Яна-Кароля Ходкевича і 40 тис. запорожців під проводом гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного перемогли 200 тис. турків і татар. У тій битві нічними рейдами запорожці знекровили й здеморалізували вороже військо, через що Порта мусила підписати мирну угоду, корисну для Польщі й врешті цілої Європи.

Пластуни-андрівники на могилі Тараса Шевченка в Каневі.

Переночувавши в Івано-Франківську, мандрівники подалися до урочища „Сокіл“, де в міжвоєнному періоді гартувалися покоління пластунів. Цей табір подарував пластунам їх великий приятель і добродій Митрополит Андрей Шептицький, і тепер він знову відбудується пластовими зусиллями. Сюди з'їхалися представники юнацьких куренів і новацьких гнізд на соборну Панахиду за полеглих пластунів, що „не зломали свої присяги“. Посвячено копію першого пластового прапора й будівлі відбудованого табору-музею „Сокіл“.

По дорозі на „Сокіл“ ми проїхали селом Небилів, звідки у 1891 році виїхали Іван Пилипів і Василь Єлиняк до Канади й так започаткували першу хвилю еміграції українців, що освоювала вільні землі степових провінцій.

Наступний день 16 серпня мав відпочинковий характер. Він почався подорожжю до центру лижварського (лещетарського) спорту „Буковель“, де буйним темпом будуються готелі, стоянки, ліфти й усе можливе для любителів зимового спорту. Приватних односторонніх

(Продовження на стор. 16)

Перед старою фортецею в Кам'янці-Подільському.

З танцем „Привіт“ на сцену вийшов ансамбль „Іскра“.

ВИПАНИ, Нью-Джерзі. – 12 жовтня „Свобода“ розповіла про український фестиваль, який відбувся 6 жовтня в Українському Американському Культурному Центрі Нью-Джерзі. Сьогодні вміщуємо фоторозповідь Левка Хмельковського про цю подію.

Про діяльність Українського Народного Союзу інформували гостей (зліва): Юрій Симчик, Марія і Євген Осціславські.

З привітанням виступив президент Української Американської Федеральної Кредитової Спільноти „Самопоміч“ Богдан Ватраль.

Українська католицька церква св. Івана Хрестителя в будові.

Скрипалька Ксеня Яворська.

Юна співачка Вероніка Наливайко.

На сцені – молоденькі танцюристи Григорія Момота.

На сцені – вокальний гурт „Самоцвіт“.

З чеком від „Самопоміч“ для Українського Американського Культурного Центру Нью-Джерсі (зліва): співголови фестивального комітету Оксана Лодзюк-Кривулич і Христина Сизоненко та особа довір'я церкви св. Івана Хрестителя Роксолана Лещук.

З Нью-Йорку приїхав ансамбль „Бабаросин“.

Ансамбль „Чорнобровиці” з Статен-Айленду, Нью-Йорк.

Дует Насті Каспрук та Юлії Вознюк з Савт-Ріверу, Нью-Джерсі.

Танцюристи Українського народного ансамблю „Казка” з Пенсильванії.

Танцюристи ансамблю „Іскра” радо вітали виступи шкіл танцю.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Загальні збори відбулися в Осередку праці НТШ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 26 серпня в будинку Товариства „Свята Софія“ відбулися загальні звітно-виборні збори Осередку праці Науково-Товариства ім. Шевченка (НТШ) у Філядельфії.

Збори відкрив голова Світової Ради НТШ академік Леонід Рудницький, який зачитав привітання від президента НТШ-Америку д-ра Григорія Грабовича й від Світової Ради НТШ. Відтак Л. Рудницький представив на розгляд присутніх перший том „Енциклопедії НТШ“, що його підготували до друку у Львові під проводом д-ра Олега Купчинського, а також нові „Записки НТШ“.

У ході звітів члени управи пригадали найважливіші віхи з історії осередку, а Марта Тарнавська та Л. Рудницький прочитали гумористичні вірші про діяльність НТШ-А.

Д-р Наталія Пазуняк підкреслила головну місію осередку – 16-літню працю над „Енциклопедією української діаспори“, від-

значила великий вклад д-ра Олександра Лужницького у праці над цим виданням. Його обрано новим головою Осередку праці НТШ у Філядельфії.

До нової управи ввійшли Дарія Лисай, Уляна Процюк, Анна Максимович, Ірина Іванкович. До Контрольної комісії обрані Василь Салаяк, Микола Рудницький та Ігор Мірчук. Ярослава Заліпського обрано Почесним головою осередку.

Заплановано ряд конференцій з метою відзначення подій в українській історії, культурі і науці, зокрема 50-ліття виходу на волю Патріарха Української Греко-Католицької Церкви Йосифа Сліпого, 50-ліття Інституту ім. Липинського у Філядельфії та 150-ліття „Валуєвського циркуляра“. Осередок продовжуватиме плідну співпрацю з Товариством „Свята Софія“ в організації виступів та наукових симпозиумів.

Товариство „Свята Софія“

Учасники зборів (сидять зліва): Ірина Іванкович, Наталія Пазуняк, Дарія Лисай, Марта Тарнавська, (стоять зліва): Ігор Мірчук, Роман Волчук, Леонід Рудницький, Орест Гаврилюк, Василь Салаяк, Микола Рудницький. (Фото: Євген Партика)

Закон про мову зазнав...

(Закінчення зі стор. 1)

літератури ім. Шевченка Національної Академії Наук України Микола Жулинський зазначив, що при складанні документу група спиралася на закон Французької республіки 1994 року про французьку мову, в якому передбачена відповідальність за порушення мовного закону – від значної грошової

кари до шести місяців тюремного ув'язнення.

„Я не впевнений, що Україна буде готова запровадити кримінальну відповідальність, але адміністративна повинна бути обов'язково, зокрема для чиновників, які в своїй праці не вживають українську мову як державну“, – сказав М. Жулинський.

Розроблено і порядок фінансування заходів з розвитку україн-

ської мови – воно буде здійснюватися з державного та місцевого бюджетів.

Автор мовного закону запеклий українофоб Вадим Колесніченко, який також входив до складу робочої групи, висловив обурення результатом її діяльності: „Вона була створена для внесення поправок до мого закону. А її члени, більшість із яких, м'яко кажучи, українофіли, від самого початку вста-

ли на шлях конфронтації і створили зовсім нову редакцію“, – сказав Колесніченко.

Тим часом, незважаючи на розбіжності, саме цей варіант законопроекту підтримала більшість членів робочої групи. Після остаточної праці над текстом він буде переданий керівникові групи Раїсі Богатирьовій для звіту перед Президентом В. Януковичем.

(„Українська правда“, 15 жовтня)

Федеральна Кредитова Кооператива СУМА

Це найкраще місце для збереження ваших ощадностей!

Інтернет: www.sumafcu.org

Увімкніть Мобільний Банкінг!

Де б Ви не знаходились, у будь-який зручний час за допомогою мобільного пристрою і послуги «Мобільний банкінг» від Кредитівки СУМА контролюйте стан своїх рахунків найзручнішим для Вас способом: через Мобільний Вебсайт, SMS-Банкінг або Мобільні Програми:

МОБІЛЬНИЙ ВЕБСАЙТ З мобільного пристрою відвідайте <https://www.aiteller.com/sumafcu>, щоб отримати доступ до свого рахунку через Інтернет: інформацію про баланс та транзакції, заплатити рахунки через систему Bill Pay, оплатити позик (включно з кредитною картою SUMA VISA) та перерахувати гроші між рахунками.*

*Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.neteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings.

SMS-БАНКІНГ Надсилайте SMS на короткий номер 89549 для швидкого отримання інформації про баланс та транзакції на своїх рахунках. Це найшвидший спосіб отримати відповідь на запит про стан свого рахунку на ходу.*

* Опис команд-запитів та підключення до послуги знаходяться за адресою <https://www.neteller.com/sumafcu>; зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Text Mobile Settings.

МОБІЛЬНІ ПРОГРАМИ Завантажте безкоштовну програму SUMA FCU для iPhone® або Android™. Інтуїтивна навігація надає швидкий, розширений та адаптований до Вашого пристрою мобільний доступ.*

* Мобільна програма доступна тільки вже зареєстрованим користувачам Інтернет Банкінгу. Щоб налаштувати мобільний доступ, відвідайте спочатку свій звичайний Інтернет Банкінг - <https://www.neteller.com/sumafcu> - та зайдіть у вкладку Options, потім Mobile Settings, а потім Web Mobile Settings. Послуга Bill Pay доступна у мобільній програмі тільки попередньо зареєстрованим користувачам Bill Pay через Інтернет Банкінг.

Головне Бюро

125 Corporate Blvd
Yonkers, New York 10701
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-220-4090
1-888-644-SUMA
E-mail: memberservice@sumafcu.org

Філія в Йонкерсі

301 Palisade Ave
Yonkers, NY 10703
Tel: 914-220-4900
Fax: 914-965-1936
E-mail: palisade@sumafcu.org

Філія в Спрінг' Велі

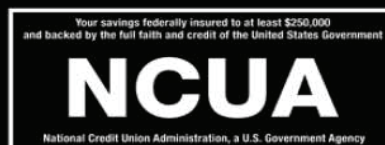
16 Twin Ave
Spring Valley, NY 10977
Tel: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335
E-mail: springvalley@sumafcu.org

Філія в Стамфордї

39 Clovelly Road
Stamford, CT 06902
Tel: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246
E-mail: stamford@sumafcu.org

Філія в Нью-Гейвен

555 George St.
New Haven, CT 06511
Tel: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677
E-mail: newhaven@sumafcu.org

Тепер найкращий час - ціни на нерухомість - низькі,
а відсотки та умови на мортгеджах - найвигідніші!

Звертайтеся до Кредитівки Самопоміч Нью Йорк

3.500%*

**незмінний відсоток -
15-ти річний термін**

SELF RELIANCE NEW YORK Federal Credit Union

Завжди професійна, конфіденційна та ввічлива обслуга.

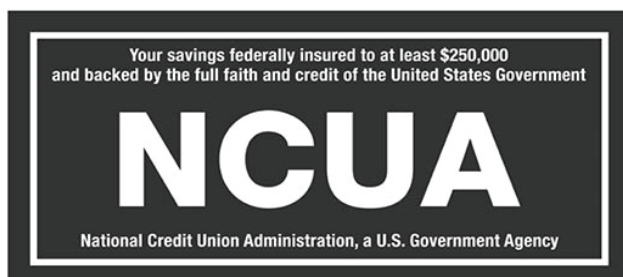
Головне бюро: 108 SECOND AVENUE NEW YORK, NY 10003 Tel: 212 473-7310 Fax: 212 473-3251

E-mail: Info@selfreliancenyc.org; Website: www.selfreliancenyc.org

Outside NYC call toll free: 1-888- SELFREL

Вигідно росташовані філії:

KERHONKSON: 6329 Route 209 Kerhonkson, NY 12446 Tel: 845 626-2938; Fax: 845 626-8636 ❖ **UNIONDALE:** 226 Uniondale Avenue Uniondale, NY 11553 Tel: 516 565-2393; Fax: 516 565-2097 ❖ **ASTORIA:** 32-01 31ST Avenue Astoria, NY 11106 Tel: 718 626-0506; Fax: 718 626-0458 ❖ **LINDENHURST:** 225 N 4th Street Lindenhurst, NY 11757 Tel: 631 867-5990; Fax: 631 867-5989

*Потрібно 20% завдатку; 1-4 родинний дім для вжитку домовласника; без нараховування точок (no points); нема штрафу за передчасне сплатення позички; 180 місяців до сплати; \$1,000 позичка коштує \$7.15. Відсотки на позичках можуть змінитись в будь-який час без попереднього повідомлення.

Сходження українців на гору Деналі

Ігор Дикий

(Третя частина)

13 червня

Удень практично всі сиділи по наметах, табір в заметіль „вимер”. Під вечір снігопад трохи спинився. Намело понад півметра снігу. З-за снігових хмарин, що переповзали через перевал, виглянуло вечірне сонце. І ось знов з'явилися дві групи людей, які час від часу зникали в тумані. Йшли, а точніше пливли, по свіжому глибокому снігу. Це трохи лякало: була висока ймовірність того, що вони з хвилини на хвилину можуть досить швидко спуститися до нас з допомогою тієї ж лавини. По їхній хвилястій ході було зрозуміло, що люди пересуваються вже на межі своїх можливостей.

Одна група в тумані почала губити правильний напрям і попрямувала на лавинний схил, крики з табору не долітали до них. Народ в таборі повиходив з наметів і спостерігав, чим це все закінчиться... Як потім виявилось, це була група молдаван, котра спустилася за собою невелику лавину – „снігову дошку”, яка частково протягла їх донизу. Однак, вони якось вдало загальмували і не покалічилися.

Коли інша група зійшла донизу, ближче до зони видимості, Ігор впізнав у них наших сусідів по табору – поляків. Я за його командою швидко поставив на паличок готувати для них гарячий чай, а Ігор, хутко накинувши на ноги свої „Мілети” і з лижними палицями в руках, почав пробиватися по глибокому снігу, що сягав вище колін, їм назустріч...

Перші 20 метрів він ще рухався швидко, а далі було видно, що це не так просто, і його темп помітно упав. Потім, коли чай був готовий, з двома термосами я кинувся за ним їм назустріч, але пройшовши ті ж 20 метрів вже по второваному Ігорем снігові, відчув, що моє серце мало не вискочить з грудей. Давалася взнаки висота та цілодобове сидіння в наметі під час снігопаду.

Ми з ним сповільнили темп і за деякий час вийшли на зустріч до поляків. Картина, яку ми побачили, була не з найкращих: практично всі вкриті інієм, коміри від замерзлого конденсату просто задубіли від здоровенних бурульок, які звисали на них. Було видно, що негода досить сильно пошматувала групу. Один з хлопців мав підвернуту ногу. Наш вихід назустріч і пару ковтків гарячого чаю додало їм сил і оптимізму.

Далі ми разом зі словенцями швидко розкопали їм місце під намет і допомогли встановити самі намети. Побачивши допомогу, вони помітно ожили. Єдина дівчина в їхній групі досить добре трималася, не дивлячись на перенесені фізичні і психо-емоційні навантаження. Як виявилось, вони вранці зробили спробу вийти на вершину. Однак, вийшовши в бік перевалу Denali Pass і пройшовши 300 метрів крізь шалений вітер, зрозуміли, що треба спускатися та не залишатися в 5-му таборі, тому прийняли рішення йти донизу, у 4-й табір. Але нічний снігопад практично засипав всі проторовані стежки на маршруті...

Вночі випогоджується, однак, температура в 4-му таборі падає до мінус 30 градусів за Цельсієм! Це було відчутно всім у наметах.

14 червня

Вранці кияни вирішили спускатися в базовий табір. Ігор намагався переконати Судгу йти з ними, бо

її кашель прогресував. Вона навідріз відмовилась повертатися, послаючись на те, що в добрій формі і буде йти на гору з нами. Кияни об'єдналися для спуску з поляками, які трохи віджили після вчорашнього.

Вранці настала гарна і сонячна погода. На гору до 5-го табору ніхто не спішив виходити першим, бо це означало торувати більш ніж півметровий шар снігу та розвантажити лавиннонебезпечний схил. Саме через день з нашого табору спускалися японці, які потім потрапили на Motorcycle Hill в лавину, четверо з яких загинули, тобто пропали безвісти, бо їхні тіла так і не знайшли. Невдовзі на маршруті з'явилися дві перші групи, а за ними почав виходити майже весь 4-ий табір. Ми на маршруті нарахували понад 60 альпіністів, які вервичкою, наче мурашки, простяглися чорними цятками вверх по схилу.

Так швидко всі рвонули на гору після непогоди, ловлячи шанс, – а саме – два дні погоди, які обіцяли за прогнозом бути сприятливими. Ми ж, відправивши наших киян, починаємо збиратися до виходу в 5-ий табір, залишаючи деякі зайві речі та волокуші закопаними на місці наметів. Стефан, єдиний з команди, котрий практично весь маршрут йшов на лижах, починає йти вгору заздалегідь, не чекаючи нас. Судга також виходить швидше, однак, ми досить швидко в зв'язці з Ігорем наздоганяємо її і залишаємо позаду.

Американці, до речі, принципово не йшли в зв'язках і не хотіли брати шнур для запевнення... Дійшовши до початку перил перед перевалом, ми залишилися чекати на Судгу. Вона сама не змогла б знайти свою вимушену закидку в снігу після рясних снігопадів. Лижні палики, які раніше стирчали зі снігу як маркер, повністю зникли.

Коли підійшла Судга, Ігор почав шукати навмання місце, де могли б бути ці палиці. І перелопатив добру ділянку снігу, поки знайшов ті закопані речі. На це було втрачено чимало часу, що неабияк злило Ігоря. Судга сильно гальмувала нас через втому і гірську хворобу... Але саме через це був втрачений шанс для неї спуститися з киянами. Хочу сказати, що вона потрапила в команду випадково, звязавшись з І. Карабіном через Інтернет, коли він шукав для нас спорядження, і напросилася на сходження, як окремий незалежний член команди. Вона мала окремий від нас дозвіл на гору, бо її команда саморозпустилася з якихось причин... Тому Ігор не мав такого впливу на неї, вона вважалася свого роду „незалежною” персоною, яка просто йшла в групі з нами.

Далі нас очікував тривалий хід угору перилами в черзі з іншими групами альпіністів. Пересуватися було досить важко і довго. Проте це було набагато легше, ніж ми б пішли першими – торувати свіжий сніг. Найгірше було Ігореві, бо йому в потилицю дихали інші групи. Але і я швидше не міг підійматися, бо переді мною гальмувало кілька чоловіків, а рухатися на одному шнурі разом було більш, ніж не розумним.

Доводилося чекати, коли попередній альпініст перейде через вузол на інший шнур. Деякі альпіністи (я вважаю, нерозумні вискочки) не витримували очікування і починали швидким темпом рухатися в кішках по льодовому схилу паралельно з нами наражаючи не тільки себе на небез-

Гора Деналі.

пеку при зриві, але й нас. При лавині, вони, котячись по схилу, могли б своїми кішками просто влетіти на нас та позбавити один одного...

Невдовзі ми вже сиділи на перевалі і віддихувались від навантаження та пили з термоса чай. Паралельно з нами йшли дві комерційні групи канадців та росіян, з якими ми познайомилися ще два дні перед цим. Трішки відпочивши, ми вирушили маршрутом далі. Погода гарна, сприяє сходженню. Внизу простягається пасмо гір, вкритих пеленою хмар. Вигляд наче з ілюмінатора літака.

Маршрут пролягав гребенем ребра, який складається зі снігових карнизів та частих скельних „жандармів”. У деяких місцях встановлені фрагменти перил для страховки... Взагалі деякі ділянки досить небезпечні, особливо під час вітру та негоди. Коли видимість погана, можна зірватися і полетіти в провалля.

Спочатку ми йшли, наступаючи на п'яти росіянам. Нас усіх гальмували канадці, які йшли першими. Перший у їхній зв'язці рухався дуже повільно, і було очевидно, що він йде невпевнено. Ігор запитав в останнього у зв'язці канадців, хто той перший. Йому відповіли, що це „найкрутіший” скелелаз Канади. Але він пересувався ніби вперше став на кішки.

Коли вони зробили привал, ми з Ігорем використали можливість і обігнали їх, щоб не мерзнути на самому гребені, де відчувався вітерець. Маршрут пролягав між скельними „жандармами” та вздовж гребеня з наддувами. Незабаром ми дісталися до 5-го табору, який був розташований в невеликій улоговині на краю провалля. Глянувши на зовнішній стан наметів і велику кількість снігових стінок, зрозуміли, що вітри тут дують не „дитячі” і напрям їх якраз в бік провалля. Тобто будь-яка легка річ, яку піднесе вітер, покотиться в цьому напрямку.

Нам назустріч вийшов Стефан. Він раніше піднявся в табір і розкопав закидку, яку зробив кілька днів тому. Він вирішив вийти назустріч Судзі. Ми за той час зайнялися облаштуванням наметів та обкопуванням табору. Ми зробили стінки, які вирізали пілкою з насту. Було зрозуміло, що тут розслабитися не можна, якщо прийде негода, буде непереливки на висоті 5,300 метрів. Судга піднялась дуже пізно. Практично

„ніяка”. Ми відпоювали її чаєм, дали розігріваючі медикаменти. Навіть спочатку добряче злякалися за неї, щоб не було обмороження. Однак, вона відносно швидко відійшла і ожила.

15 червня

Вранці не можемо остаточно вирішити, чи йдемо на штурм вершини чи ні... Все через незрозумілу інформацію від рейнджерів, які кажуть, що погода сьогодні очікується погана для сходження, сильний вітер і т. д. На завтра прогноза не краща. Вирішуємо таки спробувати вийти на маршрут, принаймні, якщо не дійдемо, буде акліматизаційне сходження.

Ігореві з голови ніяк не йшли слова тих поляків, які підкорили вершину і позичили мені пухові рукавиці, що особливо вірити рейнджерам не слід, і завжди до перевалу Деналі шалений вітер, а далі вже на самій вершині штиль, тобто якщо не падає сніг і є сонце – треба йти у будь-якому випадку. Що ми і зробили.

Стефан, який завжди любив бути першим і незалежним, стартував з лижами раніше від нас, й відповідно добряче відірвався. Ми з Ігорем вийшли близько 2-ої год. дня, коли вітер трішки вщух. Спочатку потрібно було спуститися в долину перед набором висоти. Далі маршрут пролягав відносно стрімким схилом, постійно набираючи висоту і крутизну на його траверсі. Йти було важко. Відразу давалися взнаки висота та глибокий пухкий сніг, якого „навало” за останні три дні. До всього цього додався сильний вітер.

Чим ми ближче почали підходити до перевалу Деналі (5,700 метрів), у зворотньому боці нам почали зустрічатися зв'язки альпіністів, котрі стартували з самого ранку і були добре екіповані. При зустрічі з нами вони, оправдовуючись, говорили, що на перевалі шалений вітер і далі йти нереально... Це нас неабияк насторожило. Ми вже реально з Ігорем налаштувалися тільки дійти до перевалу і повернути назад, зарахувавши це як акліматизаційне сходження та почекаючи до завтра. Хоча на старті обидва мали чемпіонський настрій і відчуття, що здолаємо вершину. Крім того, на відміну від Ігоря, який мав добру акліматизацію після Аконкагуа, з кожним метром угору я почувався все гірше у пляні задухи і серцебиття.

(Продовження в наступному числі)

СПОРТ

На Союзівці відбувся чемпіонат з тенісу

Юрій Савчак

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – На кортах Союзівки 1 і 2 вересня відбувся 57-ий чемпіонат з тенісу Української Спортової Централі Америки і Канади (УСЦАК). Змагання відбулися тільки в сингльх і були поділені на дев'ять вікових і станових груп: чоловіки, жінки, юніори і юначки, сеньйори.

Офіційне відкриття змагань відбулося разом з плавацькими змаганнями біля басейну Союзівки. Учасників змагань і присутніх вітали Юрій Савчак, Роман Гірняк, голова УСЦАК Іреней Ісаїв, а після піднесення прапорів і виконання гімнів скарбник Українського Народного Союзу Рома Лісович відкрила змагання з тенісу і плавання.

Змагання з тенісу розпочала група чоловіків, у якій переможцем став Марко Красій з Тексасу, перемагаючи у фіналі торішнього чемпіона Миколу Стройника з штату Нью-Йорк. Гра у фінальних змаганнях була на високому рівні. У півфіналах М. Красій переміг Олесь Хархаліса, а М. Стройник – Миколу Наливайка.

Багаторазова чемпіонка серед дівчат і жінок Маріяна Мільчуцька з Нью-Джерзі у фіналі перемогла Галину Костенко з Києва. Г. Костенко – спортивний кореспондент українського телебачення. Вона приїхала до Нью-Йорку, щоб інформувати Україну про змагання „U.S. Open“. У півфіналах Г. Костенко перемогла Анну Попову, а М. Мільчуцька – її сестру Катерину Попову.

У фіналі дівчат К. Попова виграла змагання у своєї сестри Анни. Юнаки змагалися у двох вікових групах. Переможцем в обох став Адріян Хархаліс з Балтімору, Мериленд.

Старші чоловіки і сеньйори змагалися в чотирьох вікових групах. В групі віком понад 35 років у фіналі М. Наливайко переміг Івана Сте-

фанюка з Огайо. В групі понад 45 років колишній український тренер з Ужгороду, а тепер мешканець Нью-Джерзі Юрій Колб переміг у фіналі багаторазового переможця Івана Дурбака. Юрій Вальчук в групі віком 55 років переміг Ярослава Сидорака з Каліфорнії. А у групі понад 65 років у трисетовому, фіналі Юрій Петрикевич з Гартфорду виграв змагання проти Юрія Грабця. Ю. Грабець дійшов до фіналу, коли у півфінальному мечі Я. Сидорак здав йому змагання.

Закриття змагань і нагородження учасників відбулися 2 вересня. Програмою закриття провадив провідник змагань Ю. Савчак, а нагороди вручала Р. Лісович, заступник голови УСЦАК Мирон Биц, голова „Чорноморської Січі“ Омелян Твардовський, члени тенісової ланки УСЦАК І. Дурбак і Ю. Грабець, Петруся Савчак.

Турнірові нагороди, чаші уфундував УНСоюз, що він робить від початку цих змагань вже 57 років. Перехідні чаші в поодиноких групах уфундували родини від імені Богдана Рака, Романа Ракочого, Ярослава Рубля, д-ра Володимира Гука, д-ра Петра Харука і Константи-на Бєня.

Грошові стипендії в сумі близько 4,000 дол. вже багато років дарує фірма „Winner Ford Group, Wilmington, Del.“, якої власником є Іван Гинянський, прихильник українського спорту і колишній учасник змагань. Стипендії призначені на покриття коштів розвитку у спорті.

Чашу в пам'ять Марії Душник, так званий „Sporstmanship Award“ тенісова ланка вручила І. Стефанюкові.

Закриваючи змагання, Ю. Савчак подякував всім спонсорам, співробітникам і учасникам. Р. Лісович офіційно закрила тенісові змагання на Союзівці.

На Союзівці (зліва): переможниця серед жінок Маріяна Мільчуцька, фіналістка Галина Костенко, переможець в групі віком 45 років Юрій Колб, Омелян Твардовський, Рома Лісович, Юрій Савчак, Юрій Грабець та Іван Дурбак.

Учасники та організатори змагань (зліва): Омелян Твардовський, Рома Лісович, Марко Красій, Іван Дурбак, Микола Стройник, Юрій Савчак, Олесь Хархаліс, Мирон Биц, Микола Наливайко та Юрій Грабець. (Фото: Петруся Савчак)

ВИСЛІДИ ЗМАГАНЬ (переможці вказані зліва)	
Чоловіки	
Микола Стройник-Ігор Ференцевич	6:2, 6:4
Микола Наливайко-Юрій Вальчук	6:3, 6:3
Олесь Хархаліс-Дмитро Підвисоцький	6:0, 6:3
Марко Красій-Іван Стефанюк	6:1, 6:1
Півфінали	
М. Стройник-М. Наливайко	6:2, 6:4
М. Красій-О. Хархаліс	6:0, 6:1
Фінал	
М. Красій-М. Стройник	6:3, 6:2
Жінки	
Маріяна Мільчуцька-Катерина Попова	6:2, 6:1
Галина Костенко-Анна Попова	6:0, 6:0
Фінал	
М. Мільчуцька-Г. Костенко	6:3, 6:3
Дівчата	
Катерина Попова-Тєя Луцишин	6:0, 6:0
К. Попова-Анна Попова	6:2, 6:0
Хлопці	
Данило Сосьяк-Матєй Луцишин	6:1, 6:1
Адріян Хархаліс-Д. Сосьяк	6:0, 6:0
А. Хархаліс-Андрій Шматолоха	6:0, 6:0
СЕНЬЙОРИ	
Чоловіки 35 років	
Дмитро Підвисоцький-Богдан Куцина	6:1, 6:4
М. Наливайко-Д. Підвисоцький	6:2, 6:1
І. Стефанюк-Стефан Сосьяк	6:3, 7:6
Фінал	
М. Наливайко-І. Стефанюк	6:4, 6:0
Чоловіки 45 років	
Юрій Колб-Богдан Куцина	7:6, 6:1
Ю. Колб-С. Сосьяк	6:2, 6:2
Іван Дурбак-Роман Василяк	6:1, 6:2
Фінал	
Ю. Колб-І. Дурбак	6:2, 2:0
Чоловіки 55 років	
Юрій Петрикевич-Юрій Грабець	6:1, 6:1
Юрій Вальчук-Ю. Петрикевич	1:6, 6:2, 6:3
Ярослав Сидорак-Орєст Василюк	6:2, 6:3
Фінал	
Ю. Вальчук-Я. Сидорак	7:5, 7:5
Чоловіки 65 років	
Ю. Петрикевич-Володимир Дзівак	6:1, 6:3
Я. Сидорак-Ю. Грабець	6:2, 2:6, 6:4
Я. Сидорак відійшов від фіналу	
Фінал	
Ю. Петрикевич-Ю. Грабець	4:6, 6:4, 10:7 tie breaker

Переможець в групі юначків Адріян Хархаліс (в центрі) та фіналіст Данило Сосьяк з Юрієм Грабцем (праворуч) та (в другому ряді зліва) Іваном Дурбаком, Юрієм Савчаком та Мироном Бицем.

Україна – очима...

(Продовження зі стор. 9)

будиночків тут уже не побачите. Ми піднялися на гору ліфтом, щоб любоватися краєвидом і дихати чистим повітрям, але, на жаль, досить низькі хмари й ранкові тумани дещо обмежували насолоду.

Наступна зупинка при значно кращій погоді була в Яремчі біля водоспаду, де розташувалося безліч крамичок з сувенірами.

Звідти мандрівники попрямували до Ворохти, щоб оглянути приватний музей музичних інструментів Романа Кумлика; він і грав нам на деяких з них.

Остання зупинка того дня була в хаті „Тіней забутих предків“ у Верховині, де Саркіс Параджанян, він же Сергій Параджанов, знімав свій знаменитий фільм. Дві місцеві жінки пригощали нас тутешніми стравами і тишили чарівним

гуцульським співом.

Останній день мандрівки також мав розваговий характер, бо ми спершу заїхали до селища Вигода, де переїхалися „карпатським трамваем“ – вузькотоварною залізницею, яку збудовано на початку ХХ ст. для транспорту деревини. Сьогодні її вживають з тією ж метою, але більше – для розваги туристів, що можуть досить зручно милуватися краєвидами.

Звідти рушили на гошівську Ясну Гору, де знаходиться василіянський монастир з чудотворною іконою Богородиці.

Остання зупинка була біля цікавого геологічного явища „Скелі Довбуша“. Відтак поїхали до Духовної семінарії св. Духа у Львові, де ми поселилися на час ЮМПЗ.

* * *

Ювілейна міжкrajова пластова зустріч (ЮМПЗ) проходила на території Філософсько-богословського факультету Українсько-

го Католицького Університету й Духовної семінарії св. Духа, де в шатрах розтаборилися учасники зустрічі. Для них були влаштовані відповідні умивальні, водогони з питною водою й інші потрібні обладнання. На щоглах піднесено прапори всіх держав, з яких на зустріч приїхали пластуни й побратими-скавти – Австралії, Аргентини, Бельгії, Великобританії, Італії, Казахстану, Канади, Молдови, Німеччини, Польщі, Росії, Угорщини й України. Перед ними на своєрідній брамі були прикріплені відзнаки всіх діючих куренів старших пластунів і пластунів-сеньйорів.

Ще до формального відкриття ЮМПЗ в суботу, 18 серпня, було вшановано пам'ять співзасновника Пласту д-ра Олександра Тисовського – „Дрота“, першого Начального Пластуна Северина Левицького – „Сірого Лева“ та пластунів, які загинули в боротьбі за Украї-

ну. Ввечері на ватрі було показано кінофільм „Срібна земля“ – про Карпатську Україну.

У неділю, 19 серпня, Божественну Літургію відслужив лондонський Владика-пластун Гліб Лончина в супроводі чотирьох священників. Організаційний комітет ЮМПЗ видав для всіх учасників зустрічі „Молитовник пластуна“ з текстом Літургії, щоб усі могли брати активну участь у Богослужбах. Оскільки це було свято Преображення, за давньою традицією після служби посвячено безліч яблук для всіх учасників, а люди принесли також квіти й інше зілля. Бажаючі учасники також могли брати участь у Богослужбах у храмах Української Православної Церкви Київського патріархату, Української Автокефальної Православної Церкви та Української Православної Церкви Московського патріархату.

Тоді всі учасники, хто автобусами, а величезна кількість – пішою хорою рушили до центру міста, де біля пам'ятника Т. Шевченкові відбулося урочисте відкриття ЮМПЗ. Тут прочитали привітальні промови представники обласної й міської адміністрацій, були вручені пластові ордени членам родин тих, що загинули в боях за волю України. Деяких осіб вдостоєно Орденом св. Юрія в золоті (найвище пластове відзначення).

Три курені – „Лісові Чорти“, „Сіроманці“ й „Вовкулаки“ пішли до колишнього костелу єзуїтів, тепер це греко-католицька церква свв. Петра і Павла, і там Владика Гліб посвятив їхні нові прапори.

Увечері ватру ЮМПЗ підпалили представники усіх країн, де діє український Пласт – Австралії, Аргентини, Великобританії, Канади, Німеччини, Польщі, США й України. Перед виступом пластунів з кожної держави показано короткий кліп про даний край.

Впродовж тижня юнацтво, яке було поділене на чотири великі підтабори, мало нагоду проводити різні заняття. Наприклад, одні їхали в „Країну майстрів на Заході“ (музей просто неба „Шевченківський гай“), де практично вивчали в майстрів з цілої України різні форми народного мистецтва. Інші займалися практичним пластуванням у „Столиці відважних на Півночі“, тобто в парку „Прогулянка“. Знов інші подалися в Золочів, де в „Замку лицарів на Сході“ брали участь у лицарському поєдинку, підкорювали вогонь, сіддали коня й відвідували замок. Ще інші пішли в „Долину пригод на Півдні“ – на території ЮМПЗ, де грали спортивні ігри,

(Закінчення на стор. 17)

МАРІЯ ДРИЧ

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

MARIA DRICH

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

26 Perrine Ave., Jersey City, NJ 07306

Tel.: 201-647-6386

e-mail: marijkauna@yahoo.com

ЮРІЙ СИМЧИК

Ліцензований Продавець
Страховання Життя

YURIY SYMCZYK

Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.

2200 Route 10, P.O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

Tel.: (973) 292-9800 (Ext. 3055) • Fax: (973) 292-0900

e-mail: symczyk@unamember.com

Selfreliance
Ukrainian American Federal Credit Union

Чи чекові рахунки у вашому банку
справді безкоштовні - без обмежень?

У Самопомочі,
безкоштовні - значить

БЕЗКОШТОВНІ

Чекові рахунки

- без мінімального балансу
- без оплати за розмінювання чеків

Debit картки

- кількість транзакцій необмежена
- вибір готівки з АТМ без додаткових оплат (із найширших мереж у США: Star[®] & Allpoint & Co-op Network)

У "Самопомочі" оплати за послуги
чи не **найнижчі** з-поміж усіх
фінансових установ

Заощадіть свої гроші!

Самопоміч
Українсько-Американська Федеральна Кредитова Спілка

2332 W. Chicago Ave. Chicago, IL 773-328-7500
5000 N. Cumberland Ave. Chicago, IL 773-589-0077
136 E. Illinois Ave. #100 Palatine, IL 847-359-5911

Selfreliance.Com

8410 W. 131st Street, Palos Park IL 708-923-1912
300 E. Army Trail, Bloomingdale IL 630-307-0079

Selfreliance
Where Your Money Works for You!

734 Sandford Ave. Newark NJ 973-373-7839
558 Summit Ave. Jersey City NJ 201-795-4061
60-C N. Jefferson Rd. Whippany NJ 973-887-2776

Minimum initial share draft deposit is \$50. ATM service fees may apply. Enrollment required for online account access. Member must qualify for free VISA Debit card. Connection fees may apply for online account access. Please see our Truth in Savings Brochure and Fee Schedule for additional information. Stop in to any Selfreliance Office to apply for membership and to open your account.

Full Financial Services

Україна – очима...

(Закінчення зі стор. 16)

відвідали морську точку, а також у науковому наметі робили цікаві експерименти.

У четвер, 23 серпня, відбулася Міжнародна конференція з нагоди 100-ліття Пласту, на якій д-р Орест Субтельний оповідав про історію Пласту, в першу чергу в діаспорі, а Юрій Леськів – про відроджений Пласт в Україні.

Наступна сесія була присвячена темі „Пласт і суспільство“. Д-р Богдан Гаврилишин накреслив, яку роль можуть відіграти пластуни в тотальній перебудові, якої потребує Україна. Академік Ігор Юхновський з'ясував, як в Українській РСР після Другої світової війни зріс український дух і як, незважаючи на сучасні негаразди, Пласт може відіграти дуже позитивну роль у суспільстві сьогодні.

Третя сесія торкалася головних обов'язків пластуна. Д-р о. Борис Гудзяк (якого зараз після закінчення ЮМПЗ висвячено єпископом для вірних УГКЦ у Франції, Бенілюксі й Швейцарії) накреслив душевний стан світу в ХХ і початку ХХІ ст., але в тому секуляризованому світі Пласт продовжує активно плекати духовність. Пластуни мусять залишитися вірними своїм традиціям, проте при цьому вживати модерні засоби.

У четвертій сесії розглянено майбутнє Пласту. Діана Юрчук (США) застановлялася саме як може Пласт плекати свої ідеали в діаспорному оточенні, а Микола Музала (Україна) визначив проблеми, з якими Пласт зустрічається в Україні. На конференції відбулася презентація книжки „Столітнім шляхом“, українською й англійською мовами, яку опрацювали д-р Андрій Горняткевич (Канада) і Сергій Юзик (Україна). На кінець Начальний Пластун д-р Любомир Романків підкреслив, що нам треба даліше дискутувати між собою та з іншими скавтськими організаціями. Хоч число пластунів в Україні відносно мале – усього 4,000-5,000 осіб – але Пласт уже дав вишкіл і виховання багатьом – майже 12 тис. молоді. Л. Романків закликав наголошувати позитиви, а недоліків позбуватися.

ЮМПЗ закрито в День Незалежності України, 24 серпня, біля пам'ятника Іванові Франкові соборним молебнем до св. Юрія Переможця. У своїй проповіді Владика Гліб говорив про св. Юрія як символ боротьби зі злом, який нас має спонукати до тієї ж боротьби. Можливо, найзворушливішим моментом закриття було іменування Начальним Пластуном пластуни Соломії Гребеняк гетьманською вірлицею – найвищим званням, яке може здобути юначка в Пласті.

Кредитівка „Самопоміч“ завжди з громадою

Вручення нагород і подарунків на фестивалі парафії св. Йосифа в Чикаго.

ЧИКАГО. – Закінчилося літо – час парафіяльних фестинів, пікніків, різних імпрез під відкритим небом. Кожного разу, коли подія відбувалася поблизу Української Американської Федеральної Кредитової Спільки „Самопоміч“, її учасниками ставали працівники й управ-

вители „Самопоміч“. Вони побували на Фестивалі української культури на Союзівці, на „Українських днях“ в Чикаго, на фестині парафії свв. Володимира і Ольги та на дводенному „Юктоберфест“ парафії св. Йосифа.

На цих святах працівники „Само-

поміч“ роздавали подарунки, запрошували гостей в інтернеті подати „Самопоміч“ як установу, що їм подобається.

Головні події кожного свята поміщені на веб-сторінці www.selfreliance.com.

„Самопоміч“

Halloween Weekend at Soyuzivka!

Friday 9pm
Trembita Bar
featuring **EMCK**

Saturday
Breakfast
8 - 9 :30 am
Light Lunch
12-30 – 1:30 pm
Children's program
Crafts 1:30 to 3:30 pm
Masquerade Parade
4:30 pm
Mad Scientist Show
5 to 6 pm • \$5/person
Haunted Hay Ride
6 pm last ride at 9 pm
Dinner Buffet
Sat. 6-8 pm • \$19.95++
Scary Beef Wellington
Slithery Salmon ala Snake
Ghoulish Pasta Primavera
For smaller appetites- \$7.95++
Chicken in Blood Parmigiana

Sunday
Breakfast 8 - 9 :30 am

Reserve Today
Soyuzivka@aol.com
or call 845-626-5641 ext 140

**Oct.
26-28**

Saturday 9:30pm
Costume Zabava
featuring **Svitanok**

\$10 All Guests
Prizes for Great Costumes

Soyuzivka Heritage Center

216 Foordmore Rd
Kerhonkson NY 12446
845-626-5641 • soyuzivka@aol.com
www.soyuzivka.com

Друкарня

COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуємо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

Мені 66 років, приємною зовнішністю, люблю спілкуватися, вірую в Бога, говорю англійською, хочу зустріти чесного чоловіка відповідного віку, який розділив би зі мною погляди і самотність. Тел.: 201-394-9807

Apartment for Rent
До винайму 2-ох спальневе помешкання на тихій вулиці в Ньюарку, Н.Дж. (на межі зі South Orange). Ціна за домовленням. Також здається 1 кімната і кухня для одної особи. Тел. 973-735-7331

Пошукуємо жінку по догляду за 3-річним хлопчиком у Bayside, NY. Українська мова обов'язкова. Власне авто бажане. Два дні на тиждень - у середу і четвер. дні праці збільшаться в грудні. Тел. 646-763-0045.

Куплю картини старих українських мистців до своєї приватної колекції.
Оплата за домовленістю.
Тел.: 312-206-8476
Михайло

ARKA

Нитки, тканина до вишивання, писанкові прибори, касети, відеокасети, CD, шкільні книжки, хустки, кераміка, різьба.

89 East 2nd St., New York, NY 10009
Tel.: (212) 473-3550

ЮРІЙ Б. КОРДУБА
Адвокат
Emphasis on Real Estate, Wills, Trusts and Elder Law
Ward Witty Drive, P.O.Box 249, Montville, NJ 07045
Hours by Appointment! Tel. (973) 335-4555

LVIV EXPRESS PARCEL SERVICES

1111 East Elizabeth Ave. (908) 925-0717
Linden, New Jersey 07036

PACKAGES TO UKRAINE

BELOUSSIA • RUSSIA • POLAND • ESTONIA • LATVIA • LITHUANIA • SLOVAKIA

МОРЕМ	ЛІТАКОМ	ДОЛЯРИ	ЕЛЕКТРОНІКА
мінімум 10 фунтів	2-3 тижні мін. 10 фунтів	Пересилка і доставка	220 V

15 років в бізнесі чесно і добросовісної праці.
Полагоджуємо митні справи.

У зв'язку з розширенням компанія пошукує агентів до співпраці.
Доставляємо пакки до України, Білорусі, Росії, Польщі, Естонії, Литви, Латвії, Словачії.
Підбираємо пакки з дому безкоштовно.
Пересилка пакоч через UPS для клієнтів з інших штатів.
Call Toll Free 1-800-965-7262

Oblast Memorials

845-469-4247 E-mail: oblast@optonline.net

ОБСЛУГОВУЄ УКРАЇНСЬКУ ГРОМАДУ В NY/NJ/CT/PA
З ВИРОБОМ ЗНАМЕНИТИХ

~ ПАМ'ЯТНИКІВ ~ МАВЗОЛЕЇВ

НА ВАШЕ БАЖАННЯ МОЖЕМО ЗУСТРІТИСЯ З ВАМИ
У ВАШОМУ ДОМІ, ЩОБ ОБГОВОРТИ ВАШ ПРОЕКТ.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available anywhere in New Jersey.
Також займаємося похоронами на цвинтарі в С. Бавнд Бруку і перенесенням тлінних останків з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

Certificate & IRA Special

Спеціальні вищі відсотки на Сертифікати та Пенсійні Рахунки

2.00%*APY 5 yr. term

0.55%*APY 9 mo. term

*APY=Annual Percentage Yield. \$500 minimum opening deposit. UFCU reserves the right to discontinue or modify this offer at any time. Rates subject to change without notice, however the interest rate and APY are fixed for Certificates and IRA Certificates and will be in effect for the term of the account. Penalties for early withdrawal. Fees could reduce earnings in the account. The APY is based on an assumption that interest/dividends will remain on deposit until maturity. To open an account, you're required to establish membership by opening a Share Savings Account with a required \$50 minimum deposit.

Effective 9/25/12

UKRAINIAN FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

www.rufcu.org
877-968-7828

MAIN OFFICE | 824 E. Ridge Rd | Rochester, NY 14621 | 585.544.9518 | fax 585.338.2980
BRANCH ALBANY, NY SACRAMENTO, CA SYRACUSE, NY BOSTON, MA PORTLAND, OR
OFFICES 518.266.0791 916.721.1188 315.471.4074 781.493.6733 503.774.1444

Federally insured by NCUA
EQUAL HOUSING LENDER

DNIPRO LLC.

ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ ТА КОНТЕЙНЕРИ В УКРАЇНУ

- Туристичні послуги: авіаквитки і візи в Україну та інші країни
- Грошові перекази у всі країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки
- Телефонні картки: 80 хвилин розмови за 5 дол.

<p>ROSELLE, NJ 645 W. 1st Ave. Tel.: (908) 241-2190 (888) 336-4776</p>	<p>CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave Tel.: (973) 916-1543</p>	<p>PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: (215) 969-4986 (215) 728-6040</p>
--	---	--

**2200 Route 10 West, Suite 109
Parsippany, NJ 07054
(973) 538-3888 • Fax: (973) 538-3899**

ROXOLANA Travel

- У нас можна замовити авіаквитки на будь-які авіакомпанії до більшості європейських країн.
- Візові послуги до України (без запрошення).
- Зустрічаємо і відвозимо на автобусі.
- Пашпортні послуги. Обмінюємо старі пашпорти на нові українські.

ROXOLANA Money Service

ПАКУНКИ В УКРАЇНУ

МОРЕМ • АВІА
Вага від 10 до 150 фунтів *

- Пересилайте пакунки до нас через UPS.
- Додаткова знижка для організацій.
- Користуючись нашими ARS наліпками.
- Для замовлення наліпок, для підбору пакунків телефонуйте: (973) 538-3888.
- Пакунки до Росії, Латвії, Литви, Естонії, Білорусі, Молдови, Казахстану, Грузії, Вірменії, Польщі, Чехії і Словаччини.
- Готові продуктивні пакунки з каталога.
- Медикаменти на замовлення до України.

ПЕРЕСИЛАЄМО ГРОШІ В УКРАЇНУ:

\$100 - \$8	\$500 - \$12	\$900 - \$20
\$200 - \$10	\$600 - \$15	\$1000 - \$20
\$300 - \$12	\$700 - \$17	\$1500 - \$37.50
\$400 - \$12	\$800 - \$17	\$2000 - \$50

Маємо ліцензію на пересилку доларів. Також пересилаємо в інші країни.

* Додаткова оплата за доставку. Існують певні обмеження.

ЗАМОВЛЯЙТЕ

Харчовий пакунок „Родинний“ з каталога
вміст пакунка:
борошно - 20 ф., гречка - 10 ф.,
олія - 1 галлон, тушонка - 3 ф., саямі - 3 ф.,
родзинки - 3 ф., дріжджі - 1 ф.,
кава мелена - 2 ф., шоколад - 2 плитки.
Ціна \$99 за 51 ф.

1-888-ПАКУНОК (725-8665)

Редакція „Свободи“ не відповідає за мову і зміст платних оголошень, які вміщуються в тижневику

У глибокому смутку повідомляємо
приятелів і знайомих, що 29 вересня 2012 р.
у Brick, NJ, відійшла у вічність

св. п.

Ірена Загилкевич (1953 - 2012)

донька св. п. Івана (1976 р.) і Ольги (2004 р.)

Парастас був відправлений у вівторок, 2 жовтня, о год. 6:30 веч.
в D'Elia Funeral Home, Lakewood, NJ
Похоронні відправи відбулися в середу, 3 жовтня, о год 9:00 ранку
в Saint Dominic Church, Brick, NJ.
Тіло спочило на Holy Cross Cemetery, North Arlington, NJ.

У 40-ий день відходу у вічність св. п. Ірени Загилкевич буде відправ-
лена Служба Божа в суботу, 10 листопада 2012 р. о год. 9:00 ранку в
Українській католицькій церкві свв. Петра і Павла, Jersey City, NJ.

Залишилися у смутку:
чоловік - John Heinis (JJ)
сестра - Марія Недзьвецька
швагер - Томас Недзьвецький
племінниця - Ерин Марія Недзьвецька

Вічна їй пам'ять!

Наукове Товариство ім. Шевченка в Америці

повідомляє своїх членів та громаду
що 30 вересня 2012 року
відійшла з цього світу
член НТШ-А

св. п.

д-р Ляриса Певна (1965-2012)

Професор Університету в Північній Каролайні,
спеціаліст в ділянці генетики.

Навчалася в Колумбійському університеті, 1987-90 р.р.
Докторат з генетики в Колумбійському університеті, 1992 р.
Авторка багатьох наукових праць.

Рідним складаємо співчуття.

Вічна їй пам'ять!

Управа НТШ в Америці

У глибокому смутку родина повідомляє, що 3 жовтня
2012 року, на 80-му році життя відійшов у вічність

св. п.

Олександр Цареградський

нар. 10 серпня 1932 року в Брацлаві
біля Вільна в Польщі.

Все своє життя, після праці, віддавав Українській православній
церкві, Українському хоріві „Дніпро” в Мінесоті, а також був
захоплений українським мистецтвом - як різбою, так писанням
чудових писанок.

Був взірцевим чоловіком, батьком, дідусем та братом.

Залишив у смутку:

дружину - Кіру (Стеценко)
доньку - Оленку Цареградську -Бентфілд з чоловіком Кеном
сина - Петра з дружиною Колін
онуків - Катрью Бентфілд-Цареградську
- Павлика Цареградського
step-grandchildren
- Tyler and Jacob Thoresen
сестру - Євгенію Громницьку

Чин похорону відбувся 9 та 10 жовтня 2012 року в Українській
православній церкві свв. Михаїла і Юрія.

Похований 10 жовтня на Forest Lawn цвинтарі в Saint Paul, MN.

Вічна йому пам'ять!

З великим жалем і смутком ділимося сумною вісткою
що 26 вересня 2012 року, відійшла у вічність наша
найдорога мама, бабуся, пра-бабуся і сестра

св. п.

ІРЕНА МАРТА ЧУМА з дому Селезінка

народжена 1 грудня 1916 року в Бистрій, Галичина, Україна.

Походить з великої, знаної Галицької священичої і музично - творчої
родини Нижанківських і Бобикевичів, донька Неонілі (Ніни) Бобикевич
Селезінки і адвоката д-ра. Ярослава Селезінки. Покійна Ірена закінчила
Музичний Інститут ім. Миколи Лисенка у Львові, любила компонувати
музику легкого жанру. Пісні "Львів" і "Підзамче" є особливо знані і
виконувані на Україні і в Діаспорі. Диригувала хорами, акомпанювала
солістам, вчила гри на фортепіані. В 1998 році відійшов у вічність св.п.
д-р. Володимир Чума, її муж, наш дорогий тато і дід, а в 2011 році
померла наймолодша доня Ніля, наша сестричка і тета. Останні роки
св.п. Ірена з своєю сестрою Олею жили в домі опіки Св. Йосифа в Сла-
утсбургу, під знаменитою опікою Сестер Службениць, де кожного дня
забавляли всіх грою на фортепіані і співом.

Панахиду відправив Католицький Єпископ Епархії Стемфорду Всечес-
ніший Павло, разом з Православним священником отцем Юрієм Базилев-
ським, довголітнім приятелем родини. Велике їм спасибі!

Заупокійна Служба Божа була відправлена Отцем Леонідом в Церкві Св.
Івана Хрестителя в Ньюарку, а Тіло Покійної спочило на Українському Цвинтарі
рі Св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Нью Джерзі, біля її мужа Володимира.

Залишилися у глибокому смутку:

сестра - Оля Гаєцька
син - Ігор з дружиною Богданною
донька - Уляна Гілберт з мужем Річардом
внуки - Ірена (Уся) Костко з мужем Марком і сином Андрійком
- Андрій Чума з дружиною Наталею (Талю) та діти
Александра (Аля), Данилко і Лука
- Христина (Туня) Соломон з мужем Теренєм та
дітьми Аніка і Юліян
- Марко Чума з дружиною Мікою та діти
Максим, Марина (Няня) і Мія
та ближча і дальша родина в США, Україні, Канаді, Швейцарії і Німеччині.

*"Шкода що не цвітуть вже там каштани,
сумно що парк вже не шумить,
За чаром Львова серце плаче,
і рвется там, де в сонці Юр блистить"*

Ділимося сумною вісткою що в четвер,
4 жовтня 2012 року, відійшов спокійно у вічність
наш найдорожчий Тато і Дідусь

св. п.

д-р Евген О. Савчин

нар. 1 червня 1925 року в Задвірю, Україна.

Медичні студії закінчив в Інсбруці в 1949 році. Був довголітнім
лікарем - спеціалістом з галузі психіатрії.

У глибокому смутку залишилися:

доньки - Ліда
- Рома
сини - Юрій
- Богдан
- Андрій
внуки - Іван Павло
- Адріян
- Данило
- Кристофер
- Ерик

Вічна йому пам'ять!

SO. BOUND BROOK MONUMENT CO. LLC

УКРАЇНСЬКЕ ПІДПРИЄМСТВО

ДАРКО ВОЙТОВИЧ, власник
(908) 647-7221 • (732) 356-1209

СТАВИМО ПАМ'ЯТНИКИ, МАВЗОЛЕЇ, СТАТУЇ
З РІЗНИХ ГРАНІТІВ, БРОНЗИ НА ПРАВОСЛАВНОМУ
ЦВИНТАРІ СВ. АНДРІЯ В С. БАВНД БРУКУ,
СВ. ДУХА В ГЕМПТОНБУРГУ ТА ІНШИХ.

ДОСТАВКА ПАКУНКІВ З РУК В РУКИ

Нові короткі терміни
доставки пакунків в Україну
Літаком: 5-8 робочих днів
Кораблем: 3-5 тижнів

• Авіаквитки
• Нотаріально
Завірені переклади

- Доставляємо літаком або кораблем в країни СНД
- Пересилаємо гроші за найнижчими цінами
- Доставка листів та пакунків з рук в руки
- Забираємо пакунки з дому

- Доставка пакунків та вантажів з України в США
- Відправка автомобілів в контейнерах
- Розмитнення вантажів в Україні
- Професійна упаковка

ІНФОРМАЦІЯ ТА ПРОПОЗИЦІЇ:

www.Meest.us

ЗАМОВЛЕННЯ КУР'ЄРА:

1 800 288 9949

УКРАЇНА | РОСІЯ | БІЛОРУСЬ | МОЛДОВА | ЛИТВА | ЛАТВІЯ | ЕСТОНІЯ

АЗЕРБАЙДЖАН | ГРУЗІЯ | КАЗАХСТАН | КИРГИЗСТАН | УЗБЕКИСТАН